

národní
úložiště
šedé
literatury

Statistika & My (č. 2/2013)

Český statistický úřad
2013

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-203060>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 01.06.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

STATISTIKA&MY

MĚSÍČNÍK ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

02/2013 - ROČNÍK 3

MEZINÁRODNÍ ROK STATISTIKY

17

LUBOMÍR CYHELSKÝ: NEJČASTĚJŠÍ HODNOTOU JE MODUS

26

ANALÝZA: INDEXY SPOTŘEBITELSKÝCH CEN V ROCE 2012

30

TÉMA

CZSO.CZ
na tabletu i v mobilu

Editorial

V minulosti bylo slovo statistika synonymem pojmů jako soupis, zjišťování, záznam. Široké povědomí o jejím obsahu bylo spojeno zejména se zjišťováním jednoduchých aritmetických průměrů a základním srovnáním vývojových trendů. Statistika neměla potřebnou autoritu a v řízení společnosti se její výstupy používaly v nedostačujícím rozsahu. To se však zejména v posledních desetiletích výrazně změnilo.

Se statistickými údaji se dnes setkáváme a pracujeme častěji, než si řada z nás myslí. Staly se součástí praktiky všech oblastí našeho života. Statistické informace jsou velmi důležitým faktorem ovlivňujícím naše každodenní rozhodování.

Připomenout statistiku jako významnou, i když zatím ne příliš populární, vědní disciplínu a přiblížit práci statistiků, která ovlivňuje každodenní život lidí v moderním světě, má za cíl celosvětová kampaň „Mezinárodní rok statistiky.“

K této akci, které se účastní stovky národních a mezinárodních organizací, se na konci loňského roku přihlásil i Český statistický úřad. Podrobnosti o konkrétních aktivitách spojených s touto kampaní pořádaných úřadem, ale i dalšími institucemi, se dočtete v tématu únorového vydání a úvodním příspěvku předsedkyně ČSÚ Ivy Ritschelové. O historii statistiky, o jejím významu pro společnost, ale i pro jednotlivce, se s námi podělí rektor Vysoké školy ekonomické Richard Hindls a nestor české statistiky a učitel celé řady našich špičkových odborníků Lubomír Cyhelský.

Vážení čtenáři, přeji vám příjemný a inspirativní čas strávený s únorovým vydáním časopisu Statistika & My. A to jak nad jeho tištěným vydáním, tak i nad jeho novou elektronickou podobou, kterou naleznete na stránkách České statistického úřadu – www.czso.cz.

Michal Novotný
ředitel odboru vnější komunikace

Výhody PDF výkazů (František Konečný)	4
Mezinárodní rok statistiky (Iva Ritschelová)	5

ROZHOVOR

Často jsme dnes svědky povrchností a bagatelizací (s Richardem Hindlsem hovoří Alena Géblová a Michal Novotný)	10
--	----

STATISTIKA ODVĚTVÍ

Turistické velmoci v poklesu (Roman Míkula)	14
---	----

MAKROEKONOMIKA A FINANCE

Hůř na jihu Evropy (Marek Rojíček)	16
------------------------------------	----

TÉMA

Mezinárodní rok statistiky: rok příběhů o číslech (Alena Géblová)	18
Plakát: Mezinárodní rok statistiky	20
Studovat matematiku a statistiku se vyplatí (Alena Géblová a Jiří Němeček)	22
Statistics 2013: vybrané akce	24

ROZHOVOR

Nejčastější hodnotou je modus (s Lubomírem Cyhelským hovoří Jan Cieslar)	26
--	----

PREZIDENTSKÉ VOLBY

Dobrá vizitka úřadu (Jan Cieslar)	28
-----------------------------------	----

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen v roce 2012 (Hana Adámková)	30
---	----

TRH PRÁCE A SOCIÁLNÍ STATISTIKY

Kdo pobírá příspěvky na bydlení v České republice (Veronika Sequensová)	32
---	----

LIDÉ A SPOLEČNOST

Věřících hlásících se k církvím výrazně ubylo (Ladislav Pištora)	34
--	----

Výhody PDF výkazů

Dlouhodobým cílem Českého statistického úřadu (ČSÚ) je přejít výhradně na elektronický kontakt se zpravodajskými jednotkami. Od tohoto způsobu komunikace úřad očekává zjednodušení, zrychlení a snížení zátěže zpravodajských jednotek i ČSÚ.

František Konečný, vrchní ředitel Sekce obecné metodiky a registrů

Český statistický úřad používá v převážné většině zjišťování výběrový způsob, což znamená, že z celého souboru zpravodajských jednotek je vytvořen, podle daných kritérií, výběrový soubor (vzorek), na kterém je prováděno statistické zjišťování. Tímto způsobem je výrazně snížen počet zpravodajských jednotek, které jsou zahrnuty do systému statistických zjišťování, např. v případě podnikajících fyzických osob je zahrnuto do zjišťování 1% osob z celkového počtu.

Ve vyhlášce o Programu statistických zjišťování je vymezena metoda zjišťování a celý soubor zpravodajských jednotek, ale zpravodajská povinnost je upřesněna až na základě zahrnutí do výběrového souboru. Informaci o zahrnutí do výběrového souboru dostávala zpravodajská jednotka dosud tak, že jí byl zaslán „papírový“ výkaz.

Při elektronizaci rozesílání je problematické právě informování zpravodajských jednotek o tom, že jsou zahrnuty do výběrového souboru a de facto jsou povinny plnit zpravodajskou povinnost.

Záměrem úřadu je vystavit konkrétní statistické výkazy ke stažení zpravodajskými jednotkami a tyto výkazy již nadále nezasílat v listinné podobě. Částečným řešením je zasílat výkazy do datových schránek, ale ty vlastní asi jen 70 % zpravodajských jednotek. Z výše uvedených důvodů je potřeba zpravodajské jednotky informovat o jejich aktuální zpravodajské povinnosti souhrnně a v předstihu.

ČSÚ nově zajišťuje tuto informaci zasíláním souhrnného přehledu o zpravodajské povinnosti pro daný zpracovatelský rok jednotkám, kterým vznikla zpravodajská povinnost,

formou „Oznámení o zpravodajské povinnosti“. Tato oznámení jsou zasílána na počátku roku. Dodatečně stanovená zpravodajská povinnost bude sdělována „Dodatkem oznámení“, a to například těm zpravodajským jednotkám, které z důvodu změny statistických charakteristik určujících konkrétní typ výkazu byly přeřazeny do jiného statistického zjišťování, nebo byly pro konkrétní výkaz dodatečně vybrány. Tímto jsou zpravodajské jednotky informovány o své povinnosti předkládat statistické výkazy včas a úplně.

Užitečná pomoc

Pro usnadnění orientace o zpravodajských povinnostech a usnadnění vyplňování statistických výkazů ČSÚ vytvořil webové stránky www.vykazy.cz, kde respondenti, kromě samotného přehledu o zpravodajské povinnosti, včetně vzorů výkazů, mají dostupné vyplnitelné PDF výkazy, programy pro elektronické pořizování výkazů a kontaktní odkazy na jednotlivá pracoviště a zaměstnance ČSÚ ke konkrétním výkazům. Důležité je uvést, že vyplnitelné PDF výkazy jsou zpřístupňovány postupně ve shodných termínech jako programy pro elektronické pořizování výkazů (datum zveřejnění je uvedené namísto odkazu).

Na „Oznámení o zpravodajské povinnosti“ pak navazuje vlastní zasílání statistických výkazů. Ty jsou pro rok 2013 vytvářeny ve formě editovatelných PDF, do kterých zpravodajské jednotky zapisují údaje a poté je ve stanovených termínech odesílají zpět Českému statistickému úřadu. Výkazy v této formě bude od roku 2013 zasílat ČSÚ v dostatečném předstihu

prostřednictvím datových schránek. Výkazy v listinné podobě budou zasílány pouze těm jednotkám, které ji nemají zřízenou.

Zpravodajské jednotky s datovou schránkou již nebudou dostávat statistické výkazy v papírové formě. Úřad jim zašle výlučně elektronický výkaz do jejich datové schránky. Zároveň si všechny zpravodajské jednotky mohou „své“ výkazy stáhnout z webové adresy www.vykazy.cz v části Výkazy podle IČO. Po zadání identifikace (obvykle IČO) se zobrazí seznam výkazů, které jsou sestaveny přímo pro konkrétní zpravodajskou jednotku. Jsou zde dostupné jak editovatelné PDF výkazy, tak elektronické programové vybavení (EPV). Dále je možné zde nalézt metodické a organizační pokyny a kontakty na zaměstnance ČSÚ. Úřad doporučuje těm, kteří doposud používali EPV, používat jej i nadále ve verzi 2013.

Kromě nového způsobu zasílání výkazů zpravodajským jednotkám, které mají datovou schránku, a nové formy vyplnitelných PDF výkazů, se z hlediska zpracování statistických výkazů pro zpravodajské jednotky nic nemění. Výkazy jim budou s průvodními dopisy (v elektronické nebo listinné podobě) stejně jako doposud rozesílány z pracovišť ČSÚ, kde probíhá jejich sběr a následné zpracování.

O dalším rozvoji elektronického vyplňování výkazů bude ČSÚ průběžně informovat na internetové stránce www.redesign.czso.cz. Zde jsou uvedeny aktuální informace o projektu „Redesign statistického informačního systému v návaznosti na zavádění eGovernmentu v ČR“, v jehož rámci jsou nové nástroje podporující výše uvedené závěry ČSÚ vyvíjeny. ■

Mezinárodní rok statistiky

Ve více než ve sto zemích světa proběhne rok 2013 ve znamení popularizace statistiky. Český statistický úřad se do celosvětové osvětové kampaně také zapojil.

Iva Ritschelová, předsedkyně ČSÚ

Již před 150 lety spočítal německý pedagog, politik a statistik Gustav von Rümelin, že existuje nejméně 63 definic pojmu „statistika“. Od té doby se spolu s vývojem této vědní disciplíny počet definic ještě navýšil.

Mne osobně nejvíce zaujala definice W. Allena Wallise a Harryho V. Robertse, kteří ve své učebnici z roku 1956 charakterizují tento zajímavý, pro mnohé velmi tajemný a často nepochopený vědní obor, jako „soubor metod, které nám umožňují činit rozumná rozhodnutí v případě nejistoty“. Z této elegantní formulace je zřejmé, že moderní statistika je významnou součástí fundamentu pro teorii rozhodování.

Asi nikdo dnes nebude zpochybňovat tvrzení, že význam a úloha statistiky, kromě jiného i v souvislosti s výkyvy ve vývoji společnosti a s neustále se zvyšující potřebou řešení národních i celosvětových problémů, velmi rychle roste. Statistika má nezanedbatelný podíl na všem, čeho lidská společnost dosáhla. Uvedená skutečnost tak byla, kromě jiného, zcela jistě jedním z důvodů, proč v roce 2013 vznikla celosvětová kampaně Mezinárodní rok statistiky.

Cílem této celosvětové iniciativy je popularizovat výsledky, zviditelnovat přínos a tím zvýšit i povědomí o vlivu statistiky na celou paletu oblastí života společnosti. Kampaně se účastní na půl druhého tisíce národních i mezinárodních odborných institucí, univerzit, škol, úřadů, orgánů státní správy a samosprávy z více než stovky zemí celého světa. Mezi ně patří i Český statistický úřad.

Společnou snahou organizátorů je napomoci milionům lidí celého světa blíže poznat význam statistiky jako vědy, a to nejen prostřednictvím

konferencí, seminářů a workshopů, ale i aktivní spolupráce především se školami a sdělovacími prostředky. Pro všechny zájemce připravily zakladatelské organizace informačně hodnotné internetové stránky www.statistics2013.org.

Najdete zde řadu audiovizuálních, grafických a textových materiálů, které velmi názorně ukazují, jak statistika ovlivňuje každodenní život sedmi miliard lidí na celé planetě. V nabídce jsou informativní videa, statistické kvízy, fakta a další zajímavosti.

Díličím a poměrně pragmatickým cílem je pak představit statistiku studentům středních a vysokých škol jako zajímavé a perspektivní povolání. Proto zde rovněž naleznete bohaté informace o práci statistiků či hodnotné podkladové materiály pro vyučování na základních a středních školách.

Aktivity ČSÚ

Také Český statistický úřad připravuje celou řadu aktivit, které budou postupně realizovány v průběhu celého roku 2013. Mezi ně budou patřit např. fotosoutěž o cenu ČSÚ za nejlepší fotografii se statistickou tematikou a cyklus pořadů vysvětlující základní statistické pojmy v rozhlasovém a televizním vysílání. Česká republika se zapojí i do mezinárodní soutěže o nejlepší statistický plakát.

Dalšími aktivitami Českého statistického úřadu budou publikace a přednášky zaměřené na popularizaci statistiky na středních a vysokých školách, jejichž cílem bude atraktivní a adekvátní formou přiblížit poslání a zaměření činnosti ČSÚ, představit používané technologie a uplatňované metody zpracování dat, metody posuzování kvality výstupů či principy analytické činnosti.

Iva Ritschelová, předsedkyně ČSÚ

Novinkou bude také historicky první slavnostní udělení Ceny předsedy ČSÚ za celoživotní přínos pro rozvoj a popularizaci statistiky. Jako datum pro udělení ceny byl symbolicky zvolen 30. duben, tedy výroční den narození jednoho z nejvýznamnějších evropských i světových matematiků Johanna Carla Friedricha Gausse, který velmi významně ovlivnil rozvoj i celé řady dalších vědních oblastí, jako např. geometrie, geodézie a astronomie. Pokud se týká statistiky je jeho jméno spjato s tzv. normálním rozdělením, které je jedním ze základních prvků celé teorie statistiky.

Poslední letošní dubnový den se tak stane prvním v řadě tradičních každoročních ocenění udělovaných osobám, které velmi významným způsobem přispěly k rozvoji teorie a praxe české statistiky. O všech našich aktivitách spojených s Mezinárodním rokem statistiky vás budeme s dostatečným předstihem informovat jak na stránkách našeho časopisu, tak i prostřednictvím internetových stránek úřadu www.czso.cz. ■

JAK TO VIDÍ MAREK ROJÍČEK

Statistika jako parťák do nepohody

Neexistuje asi méně atraktivní pojem než statistika. Obvykle si pod ní lidé představí šedivou kancelářskou myš zavrtanou v hromadě čísel. Pravda, pár takových by se našlo. Ale jinak je statistika dost pestrobarevnou disciplínou. Většinou je však spíše nenápadným pomocníkem, než že by se příliš vyhřívala na výsluní slávy a trhala žebříčky popularity.

Bez statistických dat by se dnes už jen stěží obešla jakákoliv vědecká disciplína. Koneckonců i lidové pranostiky jsou založeny na dlouhodobém pozorování, kdy lidé zjistili v určitém období vyšší četnost nějakého jevu (např. srážek). Statistika z podstaty věci nemůže být oborem uzavřeným sám do sebe. Tak jako uživatelé statistických dat tak trochu fušují do našeho řemesla, aby viděli, co je v pozadí, tak i my – statistici, bychom měli vědět, k čemu plody naší práce uživatelům slouží. Spojenectví světa statistiky se světem médií, akademickou sférou nebo tvůrci hospodářské a sociální politiky je proto přirozené. Statistik asi nikdy nebude veřejností označen za tak „sexy povolání“ jako pilot nebo lékař zachraňující životy, přestože i ve světě čísel dokáže nalézt dobrodružství, pokud z nich bude umět složit zajímavé příběhy. Snad k popularizaci jeho práce trochu pomůže i letošní Mezinárodní rok statistiky.

Prezident obchodu v ČSÚ

Začátkem ledna v ústředí ČSÚ vystoupil na již čtrnáctém semináři z cyklu Uživatelé statistiky statistikům Zdeněk Juračka, předseda Svazu českých a moravských spotřebních družstev a prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR. Hovořil mj. o nutnosti cenzy v maloobchodní síti. Upozornil také na fakt, že výrobci, dovozci, zpracovatelé a prodejci vypočítávají své marže podle rozdílných metodik a výsledná čísla jsou potom nesrovnatelná. „Když se taková čísla vytrhnou z kontextu celého výrobně-obchodního řetězce, nemohou dávat smysl,“ upozornil. Stejně tak je podle něj nemožné porovnávat například ziskovost zemědělství evropských zemí, protože každý stát dotuje odvětví odlišně. ■

Setkání s hejtmanem Pardubického kraje

Dne 22. ledna se uskutečnilo v Pardubicích setkání představitelů významných institucí v kraji s hejtmanem Martinem Netolickým a nově zvolenou Radou Pardubického kraje. Na pracovním obědě byly diskutovány nejen aktuální problémy, ale i úspěchy jednotlivých institucí a organizací. Zástupce Českého statistického úřadu, ředitel krajské správy Petr Matoušek, informoval představitele kraje a ostatních institucí o činnosti, aktuální struktuře a úkolech krajské správy ČSÚ, o volbě prezidenta republiky a zdůraznil bezproblémovou spolupráci s Krajským úřadem Pardubického kraje. ■

Spolupráce s Palestinci

Druhý lednový týden přijeli na studijní návštěvu do Českého statistického úřadu tři pracovníci Palestinského statistického úřadu. Jejich cílem bylo seznámit se s postupem odhadu a způsobem zachycení remitencí, tj. transferu peněz posílaných migranty do zemí jejich původu, v národních účtech a v platební bilanci. Vzhledem k tomu, že většina Palestinců žije léta v zahraničí, a přesto jsou v kontaktu se svou vlastí, je pro ně tato tematika mimořádně důležitá.

Kromě remitencí se palestinství statistici zajímali také o další zkušenosti pracovníků ČSÚ v oblasti národních účtů. Důvodem, proč Palestinci zavítali právě do Prahy, bylo doporučení Mezinárodního měnového fondu. Náklady na cestu financovala Evropská komise (Directorate-General Enlargement) prostřednictvím agentury TAIEX. ■

Prosperují české domácnosti?

Tématem první letošní tiskové konference ČSÚ byla prosperita českých domácností. Drahomíra Dubská, vedoucí oddělení svodných analýz, na ní hovořila o bohatství českých domácností a struktuře čistého disponibilního důchodu (komplexních příjmech domácností). Zástupcům médií poskytla ucelený přehled o výdajích domácností na spotřebu za posledních dvacet let v reálném vyjádření.

Analytička zhodnotila vývoj spotřeby domácností v České republice v porovnání s Evropskou unií. Zaměřila se také na téma úspor a zadluženosti českých domácností. Na závěr se zmínila o růstu příjmové diference českých domácností. ■

Prezidentské volby

Historicky první přímá volba prezidenta republiky přilákala také zájem pozorovatelů Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). První dvojice pozorovatelů zavítala do ústředí ČSÚ již 24. října loňského roku. Navštívili centrální pracoviště pro řízení zpracování volebních výsledků. Podrobně se zajímali o úlohu ČSÚ při těchto volbách, organizaci činností, zajištění bezpečnosti při přenosu dat z přebíracích míst do ústředí i o další metodické, technické a organizační záležitosti.

Druhou návštěvu vykonali pozorovatelé OBSE, v čele se zástupcem vedoucího mise pozorovatelů Goranem Petrovem, těsně před volbami 7. ledna 2013. Otázky se týkaly obdobných témat jako při první návštěvě. Písemná zpráva pozorovatelů potvrdila, že ČSÚ je na přímou volbu prezidenta dobře připraven a pozorovatelé neshledali žádné nedostatky nebo slabá místa. Naopak ocenili dosavadní úspěšné působení ČSÚ při zpracování volebních výsledků v ČR i všestrannou připravenost na přímou volbu prezidenta republiky. Více informací najdete na str. 30–31. ■

PODĚKOVÁNÍ PŘEDSEDKYNĚ ČSÚ ZAMĚSTNANCŮM ÚŘADU

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,

v životě bývá všechno jednou poprvé. Psal se rok 1990, kdy Český statistický úřad a jeho pracovníci zajišťovali poprvé zpracování výsledků voleb do České národní rady, Sněmovny lidu a Sněmovny národů Federálního shromáždění.

Od té doby uplynulo již téměř 23 let a úřad úspěšně zvládl zpracování desítek voleb do Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, Evropského parlamentu, ale i zastupitelstev krajů a obcí.

Rok 2013 se stal prvním rokem, kdy proběhla přímá volba prezidenta republiky. A stejně jako v předchozích případech i tyto volby zvládli pracovníci úřadu díky své odbornosti a pracovnímu nasazení velmi dobře a bez jakýchkoliv problémů.

Děkuji proto všem, kteří se zasloužili o posílení dobrého jména našeho úřadu jako odborné a zcela nezávislé instituce ve dvou kolech přímé volby prezidenta České republiky.

Iva Ritschelová
předsedkyně ČSÚ

Sladění výstupů zahraničního obchodu

Začátkem ledna se konalo zasedání Pracovní skupiny k problematice pojetí zahraničního obchodu podle standardu ESA 2010 za účasti expertů z Českého statistického úřadu a České národní banky. Během letošního roku má totiž dojít k implementaci nové metodiky a jejímu testování, takže od roku 2014 budou publikované výstupy odpovídat novému standardu národních účtů i platební bilance. Současně, již za 1. čtvrtletí 2013, sladí obě instituce publikování údajů v národním pojetí tak, aby data publikovaná v jednotlivých statistikách (statistice zahraničního obchodu, platební bilanci a národních účtech) vycházela ze zpracování zdrojových dat k jednomu časovému okamžiku. Zároveň se mění revizní politika, v termínu T+90 dnů již budou použity pro výpočet dovozu a vývozu v národním pojetí údaje

z daňových přiznání k DPH. Tyto ukazatele budou zafixovány a zpřesněny až v rámci publikování ročních národních účtů v září následujícího roku. ■

Nová ředitelka

Na základě výsledků výběrového řízení byla od 1. ledna 2013 jmenována ředitelkou odboru rozpočtu a financování ČSÚ Margita Kalinová.

Nová vedoucí pracovnice má bohaté zkušenosti ze státní správy z oblasti ekonomiky, personalistiky a hospodářské správy. Před nástupem do úřadu působila především v ekonomických funkcích; v poslední době jako ředitelka ekonomického odboru v Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví a jako správce rozpočtu Ministerstva kultury ČR. Na nové pozici v ČSÚ chce zúročit zkušenosti, jež nabyla v posledních letech. ■

Ze Slovenska do Prahy

Ve dnech 5. a 6. února proběhne v ústředí ČSÚ v Praze návštěva kolegů z makroekonomické sekce Statistického úřadu Slovenské republiky a zástupců slovenského ministerstva financí a centrální banky. Hlavním cílem bude výměna zkušeností s přípravou implementace nového standardu národních účtů ESA 2010 a načerpání poznatků slovenských kolegů o průběhu dialogové návštěvy Eurostatu k problematice vládního deficitu a dluhu. Návštěva Eurostatu se uskutečnila v ČR již vloni, Slovensko se na ni chystá teprve v letošním roce. ■

Zasedání Statistické komise OSN

Ve dnech 26. 2.–1. 3. se v sídle Organizace spojených národů v New Yorku uskuteční 44. zasedání Statistické komise OSN.

Bude projednávat výsledky a další postup v jednotlivých oblastech statistiky (národní účty, životní prostředí, zemědělství, mezinárodní obchod, zdravotnictví, kriminalita a další).

Důležitými průřezovými tématy budou implementace základních principů oficiální statistiky a statisticko-prostorový rámec v národních statistických systémech. Zasedání bude předcházet fórum na nejvyšší úrovni, které se bude zabývat odpovědí statistiků na výzvy konference OSN o udržitelném rozvoji v Riu de Janeiru v roce 2012.

Česká republika je od minulého roku členem Statistické komise OSN. Jednání se zúčastní předsedkyně ČSÚ Iva Ritschelová. ■

Průmyslová produkce klesá

Sezónně očištěná průmyslová produkce v EU27 klesla v listopadu 2012 oproti říjnu 2012 o 0,3 %.

Při meziročním srovnání očištěném od vlivu počtu pracovních dnů pak tento pokles podle údajů Eurostatu činil 3,3 %. Tato data znamenají, že v meziměsíčním srovnání se pokles průmyslové produkce zpomalil, ale v meziročním srovnání došlo k jeho zrychlení. V meziměsíčním srovnání rostla v listopadu 2012 průmyslová výroba v sedmi a klesala ve čtrnácti státech EU. Největší přírůstek zaznamenaly Estonsko (+4,7 %) a Lotyšsko s Nizozemskem (+1,0 %). Naopak nejvíce poklesla průmyslová produkce meziměsíčně ve Slovinsku (-4,0 %), Portugalsku (-3,4 %) a Španělsku (-2,5 %).

PRŮMYSL V EU27

+4,7 %

Největšího přírůstku průmyslové produkce (meziměsíčně) dosáhlo Estonsko.

-4,0 %

Slovinsko zaznamenalo naopak největší úbytek průmyslové produkce.

V meziročním srovnání průmyslová výroba rostla v pěti a klesala v šestnácti zemích EU. Největší přírůstek byl dosažen v Litvě (+8,9 %), Estonsku (+6,5 %) a Maltě (+6,1 %). Největší úbytek průmyslové produkce v meziročním srovnání postihl Itálii (-7,6 %), Španělsko (-7,2 %) a Irsko (-6,6 %).

V České republice byl pokles průmyslové produkce v listopadu v meziměsíčním srovnání -0,8 % a v meziročním srovnání -6,2 %. ■

Předsednictví se ujalo Irsko

Od 1. ledna 2013 stojí v čele Evropské unie Irsko. Jeho programem je úsilí o zajištění stability, pracovních míst a ekonomického růstu. V předsednické pozici není žádným nováčkem. Již sedmé irské předsednictví přichází v době čtyřicátého výročí vstupu Irska do „rodiny“ států EU. Spolu se začátkem irského předsednictví v EU začalo zároveň i období vlády nového tria předsednických zemí: po Irsku převezme funkci Litva a poté Řecko.

V oblasti statistiky se Irsko zaměří na pokračování přípravy novelly nařízení o evropské statistice, nařízení o demografické statistice a na úpravu nařízení o statistice zemědělství a rybolovu uvedením do souladu s Lisabonskou smlouvou. Informace

předsednického týmu statického úřadu Irska (CSO) naleznete na adrese <http://www.cso.ie/eu2013/>. ■

Inovace v Evropské unii

Mezi roky 2008 až 2010 vykázalo v EU27 52,9 % podniků v průmyslu a ve službách inovační aktivity. Česko se pohybovalo okolo průměru EU, inovační aktivity zaznamenalo 51,7 % podniků.

Nejvyšší podíl podniků s produktovou, procesní, marketingovou či organizační inovací byl podle Eurostatu v uvedeném období zaznamenán v Německu (79,3 %), Lucembursku (68,1 %), Belgii (60,9 %) a Portugalsku (60,3 %). Nejmenší podíl inovujících podniků lze hledat hlavně v nových členských zemích: v Bulharsku

(27,1 %), Polsku (28,1 %), Lotyšsku (29,9 %) a Rumunsku (30,8 %). Z podniků, které vykázaly produktovou či procesní inovaci, jich 26,5 % spolupracovalo s jinou firmou, univerzitou či výzkumnou institucí. Nejvyšší podíl podniků, které spolupracovaly s jinými subjekty při uskutečňování inovací, měl Kypr (62,3 %), nejmenší zastoupení pak Itálie (12,1 %).

V České republice spolupracovalo s jinými subjekty na inovacích 34,2 % podniků. Z organizací v EU, které uskutečnily produktovou či procesní inovaci, jich 11,4 % spolupracovalo se subjekty z jiné země EU, kandidátské země či ze státu EFTA, 3,1 % se subjekty z USA a 2,0 % se subjekty z Číny nebo Indie. ■

Z OSN do Singapur

Paul Cheung, ředitel Statistické divize OSN, který v říjnu loňského roku navštívil ČSÚ, kde se setkal s předsedkyní úřadu Ivou Ritschelovou, ukončil k 31. prosinci 2012 své působení ve funkci. Singapurský statistik působil v Organizaci spojených národů od roku 2004. Za osm let své činnosti se mu podařilo prohloubit propojení statistiků z celého světa a vytvořit z nich soudržnou uznávanou komunitu.

Zatímco v roce 2004 se zasedání Statistické komise Organizace spojených národů zúčastnilo 76 členských států, v roce 2012 jich bylo už 136. Na rozvoj činnosti statistické divize dokázaly země získat 14 mil. dolarů.

Za vedení Paula Cheunga se v roce 2010 podařilo vůbec poprvé zorganizovat Světový den statistiky. Statistici získali tři ocenění OSN21 a zahájili řadu inovací (např. UNdata).

„Cením si toho, že se nám podařilo v roce 2011 spustit iniciativu – Světovou zprávu geoprostorových informací. Je to zatím mladý projekt, ale věřím, že v blízké budoucnosti získá propojení statistických a geoprostorových informací na důležitosti a rozsahu,“ shrnul Paul Cheung.

Z New Yorku, sídla Organizace spojených národů, se statistik vrátil zpátky do své rodné vlasti, kde bude působit jako profesor na Národní singapurské univerzitě. ■

Nejnižší výdělků v EU27

Téměř šestina zaměstnanců (17 % v roce 2010) patří v EU27 mezi osoby s nízkou mzdou. V Česku je jejich podíl nepatrně vyšší – 18,2 %. Tato data vyplývají ze šetření Eurostatu, které se provádí jednou za čtyři roky.

Za zaměstnance s nízkou mzdou jsou považováni ti, jejichž mzda tvoří dvě třetiny a méně než je národní medián hrubé hodinové mzdy.

Nejvyšší podíl těchto zaměstnanců byl v roce 2010 v Lotyšsku (27,8 %), Litvě (27,2 %), Rumunsku (25,6 %)

a Polsku (24,2 %). Nejnižší podíl osob s nízkou mzdou vykázaly Švédsko (2,5 %), Finsko (5,9 %), Francie (6,1 %) a Belgie (6,4 %).

Ze šetření vyplynulo, že existují velké rozdíly v odměňování mezi oběma pohlavími. V celé EU patřilo mezi zaměstnance s nízkou mzdou 21,2 % žen a 13,3 % mužů. Ve všech členských státech s výjimkou Bulharska (ženy – 21,6 %, muži – 22,5 %) byl podíl žen s nízkou mzdou vyšší než mužů. Nejvyšší podíl žen s nízkou mzdou byl registrován na Kypru (31,4 %), v Estonsku (30,1 %) a Litvě (29,4 %). Oproti tomu nejnižší podíl zaznamenaly Švédsko (3,1 %), Francie (7,9 %) a Finsko (8,0 %). ■

TRH PRÁCE V EU27

3,1 %

Ve Švédsku je podíl žen s nízkou mzdou v EU27 nejnižší.

31,4 %

Nejvyšší podíl žen s nízkou mzdou byl registrován na Kypru.

Právě vychází

HISTORICKÁ ROČENKA STATISTIKY ENERGETIKY 2012

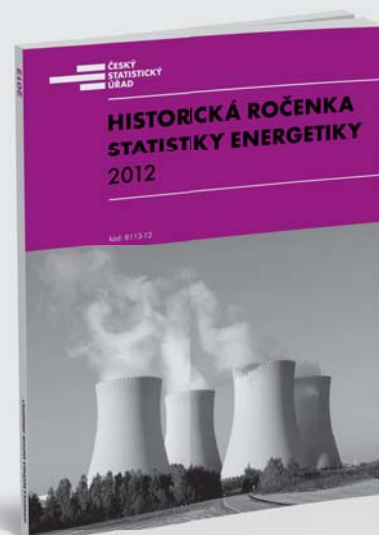
Obsahuje:

- základní statistické informace o vývoji energetiky v letech 1990–2011,
- časové řady v rozsahu desetiletí až století zpátky,
- popis vývoje statistiky energetiky České republiky v kontextu historických souvislostí.

Je určena:

- odborníkům z oblasti energetiky,
- expertům v oblasti ekonomiky,
- specialistům v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí.

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

Často jsme dnes svědky povrchnosti a bagatelizací

Richard Hindls, rektor Vysoké školy ekonomické v Praze, hovoří o významu statistiky v informacemi zaplaveném světě. Přiznává, že chybí generace popularizátorů statistiky. Poodhaluje hlavní trendy ve výuce statistiky a zmiňuje se o uplatnění absolventů na trhu práce.

Alena Géblová, Michal Novotný, odbor vnější komunikace

V souvislosti s rozvojem informačních technologií a s ním spojenou záplavou informací se hovoří o kritickém myšlení. Jakou roli v něm, podle vašeho názoru, hraje statistika?

Nepochybně značnou. Ale začnu nejprve situací před nějakými čtyřiceti, padesáti lety. Tehdy nástup výpočetní techniky a její náhle snazší dostupnost umožnily masivní ověřování do té doby často numericky náročných statistických postupů. To byla nejen změna kvantitativní, ale také změna kvalitativní, protože to přineslo nové experimentální zkušenosti, které se někdy i vymykaly původním teoretickým předpokladům – vzpomeňme například Brownovo exponenciální vyrovnávání a hledání hodnoty nejlepší vyrovnávací konstanty.

A jak tyto nové experimentální zkušenosti, o kterých hovoříte, souvisí s naší předchozí otázkou?

Souvisí, protože ani dnes tomu není jinak. Záplava informací na jedné straně a schopnost kritického myšlení na druhé straně vyžadují velmi odpovědnou práci s experimenty, s daty a modely a rovněž jistý nadhled při vyhodnocování těchto údajů, experimentů atd. při jejich následném využívání pro rozhodování. Jinak řečeno, informační technologie mohou pomáhat při hromadění dat, jejich analýze apod., ale pak je na uživateli, aby uměl vše dobře vyhodnotit a vytěžit z toho maximum.

Takže informační technologie a záplava informací nejsou alternativou kritického myšlení?

Naopak, jsou jeho součástí. Při podcenění takového přístupu tomu ale může být i přesně naopak. Pak na vině nejsou ony technologie, ale my, je-

Zjednodušování statistiky se bohužel stává dost často.

Obecně bych řekl, že by měla být věnována nesporně větší pozornost prezentaci statistických výstupů. A hned uvedu drobný příklad: průměrná mzda. Každý ví, že průměr sám o so-

Jeden z velikánů minulosti, Karl Pearson, řekl, že statistika tu není proto, aby řídila svět, ale ukázala, jak je svět řízen.

jich uživatelé. A role statistiky je zde téměř bezmezná. Která disciplína dokáže lépe analyzovat data a přisuzovat jim význam?

Často jste hostem diskusí v mediálních pořadech. Jak obratně si podle vašich zkušeností vedou jejich účastníci – novináři, politici, se statistickými výstupy, pokud potřebují svá tvrzení doložit čísly?

Často býváme svědky určitých zjednodušení v médiích, pro což mám jisté pochopení, ale často jsme i svědky povrchnosti a bagatelizací statistiky, pro což naopak už pochopení určitě mít nemohu.

Ano, určité zjednodušení kvůli malému prostoru v médiích, někdy menší relevance té či oné informace atp. je na místě, ale nízká úroveň statistické gramotnosti v interpretaci dat či jejich bagatelizace, to už přehlížet nelze.

bě o rozdělení mezd skoro nic nevyovídá, zvláště v časech rostoucí mzdové diferenciace. Proč tedy v mediální prezentaci neuvést ještě nějakou další charakteristiku rozdílnosti mezd, která je běžně ve státní správě k dispozici – decilový poměr, kvartilové rozpětí či jiné míry nestejnosti mezd. Vždyť pak by text, třeba v novinách, byl delší sotva jen o jednu jedinou řádku, ale jeho srozumitelnost a vypovídací schopnost by vzrostla nesrovnatelně. A právě to je ta povrchnost, která se v médiích objevuje.

Letošní rok byl vyhlášen za Mezinárodní rok statistiky. S nápadem přišli američtí a britští statistici. Je náhoda, že krok ke zpopularizování statistiky v široké veřejnosti přišel z anglosaského světa?

Anglosaský svět obecně je svět vyspělý a bohatý, tak proč by ne. Ale i řada jiných částí světa může být na své sta-

prof. Ing. Richard Hindls, CSc., dr. h. c.

Je významným českým statistikem a ekonomem s rozsáhlou publikační činností doma i v zahraničí. Vystudoval statistiku na VŠE, kde začal v roce 1975 pracovat jako pedagog na katedře statistiky. Deset let působil v České plánovací komisi. Na VŠE se znovu vrátil v roce 1992, kde se stal nejdříve vedoucím katedry statistiky a pravděpodobnosti a poté, v roce 2006, rektorem.

Richard Hindls je členem mnoha odborných grémií v České republice a v zahraničí [mj. Vědecké rady Vysoké školy ekonomické v Praze, Vědecké rady Univerzity Karlovy, Vědecké rady Ekonomické univerzity v Bratislavě, členem Správní rady Ekonomické univerzity v Bratislavě, místopředsedou České statistické rady, členem Asociace národního účetnictví v Paříži, Mezinárodního statistického institutu, členem Strategické rady programu CEMS v Paříži, zastupuje Českou republiku v Evropském poradním výboru pro statistické informace v ekonomické a sociální sféře (CEIES) v Lucembursku]. Od roku 2011 je místopředsedou České konference rektorů, od roku 2012 je členem Etického panelu České televize.

tistiky pyšná – Indie, Rusko, kontinentální Evropa a uprostřed Evropy v neposlední řadě i my. Vždyť jsme světu dali taková excelentní jména jako profesori Likeš, Janko nebo Hájek a další, abych jmenoval jen ty už zesnulé. Podobné „Dny“ jsou trochu i marketing, popularizace, to k věci patří. A statistika těch dobrých popularizátorů rozhodně moc nemá. Spíše pravý opak je pravdou.

Jaký je podle vás nejlepší způsob k propagaci statistiky?

Nepochybně její kvalitní výuka, a to především výuka pro nestatistické obory. Tam se totiž rodí nejvíc budoucích uživatelů statistiky. Pan profesor Cyhelský, můj první šéf na univerzitě, člověk, který mě ke statistice přitáhl a který mě pro ni získal, nám jako elévům na katedře, když jsme šli učit základní kurzy statistiky právě pro nestatistiku, vždy vštěpoval: „... když už studenty nedokážete statistiku pořádně naučit, tak je, prosím vás, aspoň od té statistiky svojí výukou neodrazujte...“, či tak nějak to říkával. To je velká pravda. A k propagaci statistiky pak také určitě přispívá kvalitní prezentace jejich výstupů.

Co konkrétního k propagaci statistiky připravujete na Vysoké škole ekonomické v Praze?

Náš obor prakticky neustále prochází drobnými, ale pravidelnými obměnami. Není nutné chystat vždy něco převratného, ale snažíme se jít s posledními trendy, ať už je to výuka třeba moderních stochastických postupů nebo například aktuální svět hospodářské statistiky či národních účtů. A stále držíme i pevnou linii statisticko-pojistného inženýrství, k němuž jsme se vrátili v plném rozsahu už v polovině 90. let minulého století a tak navázali na slavnou tradici české statistiky ze 30. a 40. let.

Celý život působíte v akademickém prostředí. Jaké jsou hlavní trendy ve výuce statistiky v poslední době?

Na to je těžké odpovědět nějakým zjednodušujícím způsobem a nevzít přitom do úvahy, o jaké obory a aplikace statistiky se konkrétně jedná. Jiné to bude v přírodních vědách, jiné v technických oborech a úplně jiné třeba právě v ekonomii.

Ale přesto si troufnu jeden moment, společný všem statistickým oborům, vyzdvihnout. Je to víceoborovost, větší propojení s předmětnými disciplínami. Abych se držel svého „řemesla“, tj. ekonomie: rozhodně nestačí dobře zvládat statistické techniky a nástroje a nevědět mnoho o ekonomii, managementu, marketingu nebo sociologii.

Ekonomie není exaktní věda, a proto je někdy více než obtížné snažit se do ekonomie vtěsnat nejrůznější matematicky vypočítané modely, abstrakce atd., které by fungovaly. Ne nadarmo se s nadsázkou někdy říká, že modely fungují tak asi z jedné poloviny, jen se neví, která to ta lepší polovina je. A často je to právě z důvodů primární neznalosti navazujících oborů. Takže ptáte-li se na hlavní trendy výuky statistiky v poslední době, potom by, aspoň v ekonomickém vysokém školství, měl jít trend výuky i formálně velmi složitých partií statistiky vždy ruku v ruce s předmětnými disciplínami. ▶

Mohl byste uvést k té víceoborovosti nějaký konkrétnější příklad?

Ano, například mohu uvést nyní poměrně dost frekventované modelování ve financích. Necht' se klidně stále vymýšlí nové věci ve statistice, také se tak děje, ale necht' se neopomíní i aplikace. Přispěje to k popularitě nejen statistiky, ale i k hloubce poznání navazujících ekonomických disciplín, které se bez statistiky a analýzy dat nemohou dost dobře obejít. A přispěje to i poctivé selekci množství informací, které máme. Nestačí jít cestou metod data miningu a jim podobných, nebudeme-li datům lidsky a věcně rozumět.

Zajímalo by nás, zda je o studium statistiky velký zájem?

Bohužel musím říci, že zájem o studium neodpovídá tomu, jaký má dnes statistika ve společnosti význam. Ve statistice je přece jenom více matematiky než u většiny jiných oborů, snad je to i dáno určitými specifiky jazyka, mluvy, kterými statistika popisuje náš svět. Ale zájem není příliš velký. Není to žádná nová situace a nevím, zda se dá vbrzku očekávat nějaký obrat. I tady je krásně vidět, že na světě není mnoho dobrých popularizátorů statistiky, lidí, kteří umí překonávat hranice oborů, mají obrovský nadhled a cha-

rizma, a přitom srozumitelným a nevtíravým způsobem umí všem říkat, co je na statistice pěkného a potřebného. Dokázali to fyzici, chemici, astronomové a znalci i jiných, mnohdy velmi obtížných disciplín. Ale statistice tohle stále nějak chybí. Není tu generace popularizátorů.

Jaké je tedy uplatnění absolventů statistického studia?

No, a to je právě v souvislosti s mou odpovědí na minulou otázku to zvláštní, uplatnění statistiků je neobyčejně široké včetně velmi kvalitního finančního ohodnocení. Ale zájem jít statistiku studovat tomu ne-

Míra nezaměstnanosti našich absolventů je téměř nulová, a to už dlouhou řadu let. A bylo tomu tak v dobách ekonomicky dobrých i v dobách horších. Tak proč se statistiky bát? Je to dobrá kariéerní vstupenka na trh práce, to mi věřte.

Přemýšlel jste někdy o tom, jaké úkoly a výzvy čekají statistiku do budoucnosti?

Přizpůsobit se rostoucí složitosti světa, v němž žijeme. A umět spolupracovat, to je výzva pro statistiku i pro její uživatele. Kdo jiný než fakta a seriózní analýza dat nás v tom složitém světě, přečpaném informacemi a na-

Míra nezaměstnanosti našich absolventů je téměř nulová, a to už dlouhou řadu let. A bylo tomu tak v dobách ekonomicky dobrých i v dobách horších.

odpovídá. Naši magisterští studenti bývají pro své budoucí zaměstnavatele „vyprodáni“ často ještě před koncem studia. Velmi dobře se nám daří uplatnit absolventy v Českém statistickém úřadu či ve státní správě vůbec. Velký zájem mají o naše studenty marketingové firmy (průzkumy trhu), bankovní domy, samozřejmě pojišťovny, konzultační firmy apod.

bitém webem, může správně navigovat? Proto musí statistika pečlivě komunikovat se svými uživateli, ať už jsou z jakýchkoliv oborů a z jakýchkoliv disciplín.

Ostatně, jak řekl jeden z velikánů minulosti, Karl Pearson, statistika tu není proto, aby řídila svět, ale ukázala, jak je svět řízen. To je přece krásná role, ne? ■

Hledáte statistické informace?

NAVŠTIVTE ÚSTŘEDNÍ STATISTICKOU KNIHOVNU A PRODEJNU ČSÚ

<http://library.czso.cz>

Jediná statistická knihovna v České republice vám nabízí ucelený fond českých i zahraničních statistických publikací. V prodejně si můžete zakoupit publikace, CD nosiče a časopisy, které vydává Český statistický úřad.

OTEVÍRACÍ DOBA

po a st: 8–17 hodin
úť a čt: 9–12 a 13–15 hodin
pá: 9–12 hodin

KDE NÁS NAJDETE

v přízemí budovy Českého statistického úřadu:
Na padesátém 81, Praha 10
(vedle stanice trasy Metra A Skalka).

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

STATISTIKA

Statistics and Economy Journal

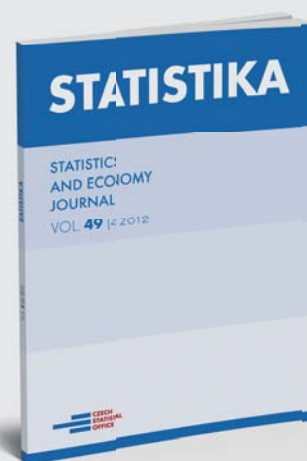
č. 4

Recenzovaný odborný časopis, který ČSÚ vydává od roku 1964. Titul je zařazený v seznamu recenzovaných vědeckých periodik vydávaných v České republice a hodnocených metodikou RVVI. Vychází 4x ročně pouze anglicky (sekce: analýzy, metodologie). Cena jednoho výtisku: 66 Kč, roční předplatné včetně poštovného: 372 Kč, internetová verze: zdarma.

Obsah č. 4 / 2012:

Analýzy: Petr Musil, Jana Kramulová, Jan Čadil, Petr Mazouch: Regional Price Levels in the Czech Republic NUTS 3 Regions / **Ondřej Babuněk:** Foreign Direct Investment in Visegrad Four and the Main Trading Partners / **Ondřej Nývlt:** Statistical Survey of Non-Formal Education / **Kateřina Maršíková, Aleš Kocourek:** Income Expectations of University Students: Sample of Selected Economic Universities in the Czech Republic, England and Poland / **Julie Poláčková, Zuzana Pacáková:** Multivariate Statistical Analysis of the E Communication in the European Union / **Jana Špirková, Mária Spišiaková (SVK):** Gender and Extended Actuarial Functions in Pension Insurance / **Ondřej Šimpach:** LOGIT and PROBIT Models in the Probability Analysis: Change in the Probability of Death from Celiac Disease Patients / **Sonu Madan (IND):** Human Development and Poverty – a Perspective Across Indian States Respondents.

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

PRŮMYSL

-6,2 %

Průmyslové produkce v listopadu 2012 po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla o 6,2 %, bez očištění byla nižší o 3,9 %. Pokles byl zaznamenán i ve srovnání s předchozím měsícem, kdy po očištění od sezónních vlivů produkce klesla o 0,8 %.

MALOOBCHOD

-1,8 %

Neočištěné tržby v maloobchodě klesly meziročně o 1,8 %. Vyšší růst byl zaznamenán pouze u prodeje počítačového a komunikačního zařízení (o 6,3 %) a u zboží prodávaného přes internet či prostřednictvím zásilkové služby (o 6,0 %).

STAVEBNICTVÍ

-3,9 %

Stavební produkce po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla v listopadu 2012 meziročně o 3,9 %, bez očištění se snížila o 2,7 %. Za poklesem je především inženýrské stavitelství. Pozemní stavitelství zůstalo zhruba na úrovni listopadu 2011.

CESTOVNÍ RUCH

+12,2 %

Ubytovací statistika v hotelech hlásí v listopadu 2012 výraznější nárůst. Meziročně se ve všech kategoriích hotelů ubytovalo o 12,2 % hostů více a strávili zde o 8,4 % více nocí.

SLUŽBY

-0,3 %

Tržby za služby ve stálých cenách se v listopadu 2012 v porovnání se stejným obdobím předchozího roku snížily o 0,3 %. Ze sekcí obsažených ve službách vzrostly pouze informační a komunikační činnosti.

Turistické velmoci v poklesu

Roman Mikula, odborný pracovník oddělení statistiky cestovního ruchu

Ubytovací statistika v Evropské unii (kromě Spojeného království, Irska a Řecka) vykázala v 1. až 3. čtvrtletí 2012 stejný výsledek jako v roce 2011.

Za prvních devět měsíců roku 2012 strávili hosté v ubytovacích zařízeních zemí Evropské unie (bez údajů za Velkou Británii, Irsko a Řecko) 1,7 mld. nocí. Mezi turisticky nejoblíbenější destinace patřily Francie, Itálie a Španělsko. Jejich návštěvnost tvořila necelou polovinu počtu přenocování uskutečněných v rámci EU. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2011 došlo u těchto tří destinací k poklesu počtu nocí v ubytovacích zařízeních. Především v Itálii se počet přenocování snížil o 21 mil. (o 6,4 %), ve Španělsku (o 1,2 %) a ve Francii (o 0,3 %). Meziroční pokles byl zaznamenán také ve Švédsku (o 2,4 %), Dánsku (o 1,6 %) a Nizozemsku (o 1,1 %).

Ve všech ostatních zemích, které poskytly data Eurostatu, se meziročně počet přenocování zvýšil. Nejvíce v Litvě, kde za první tři čtvrtletí 2012 vzrostl počet nocí v ubytovacích za-

řízeních o 62,9 %, tedy o 1,6 mil. na celkových 4,2 mil. V Maďarsku zaznamenali meziroční změnu o 19,5 % na 18,6 mil. nocí. Německá statistika ubytovacích zařízení vykázala navýšení přenocování o 10 mil. nocí, meziročně o 3,8 %.

Česká republika si ve sledovaném období vedla dobře. Do všech sledovaných hotelů, penzionů, kempů, ubytoven a jiných ubytovacích zařízení přijelo celkem 11,0 mil. hostů, kteří v nich strávili celkem 32,7 mil. nocí. Meziročně se jedná o nárůst o 5,8 % u přenocování a u počtu hostů dokonce o 7,8 %. Nejúspěšnějším měsícem z pohledu statistiky cestovního ruchu byl leden, v němž se meziročně počet přenocování zvýšil o 9,6 %, naopak v červnu se snížil o 0,5 %.

Za povšimnutí stojí Chorvatsko, které v prvních třech čtvrtletích roku 2012 vykázalo meziroční nárůst počtu přenocování o 22,5 % a předstihlo tak s 45,5 mil. nocí např. Portugalsko či Švédsko. Nemalý podíl na tomto výsledku mají turisté z Česka, kterých minulý rok přijelo 640 tis. a v chorvatských ubytovacích zařízeních strávili celkem 4,5 mil. nocí. ■

Leden byl slabší

Marie Hörmannová, vedoucí oddělení konjunkturálních průzkumů

Celková důvěra v ekonomiku ČR se v lednu mírně snížila.

Souhrnný indikátor důvěry se ve srovnání s prosincem 2012 snížil o 0,3 bodu.

Pohled na obě jeho hlavní složky ukazuje, že na vině je zejména klesající důvěra spotřebitelů, která meziměsíčně klesla o 1,8 bodu. Naopak důvěra podnikatelů rostla, byť jen o 0,1 bodu.

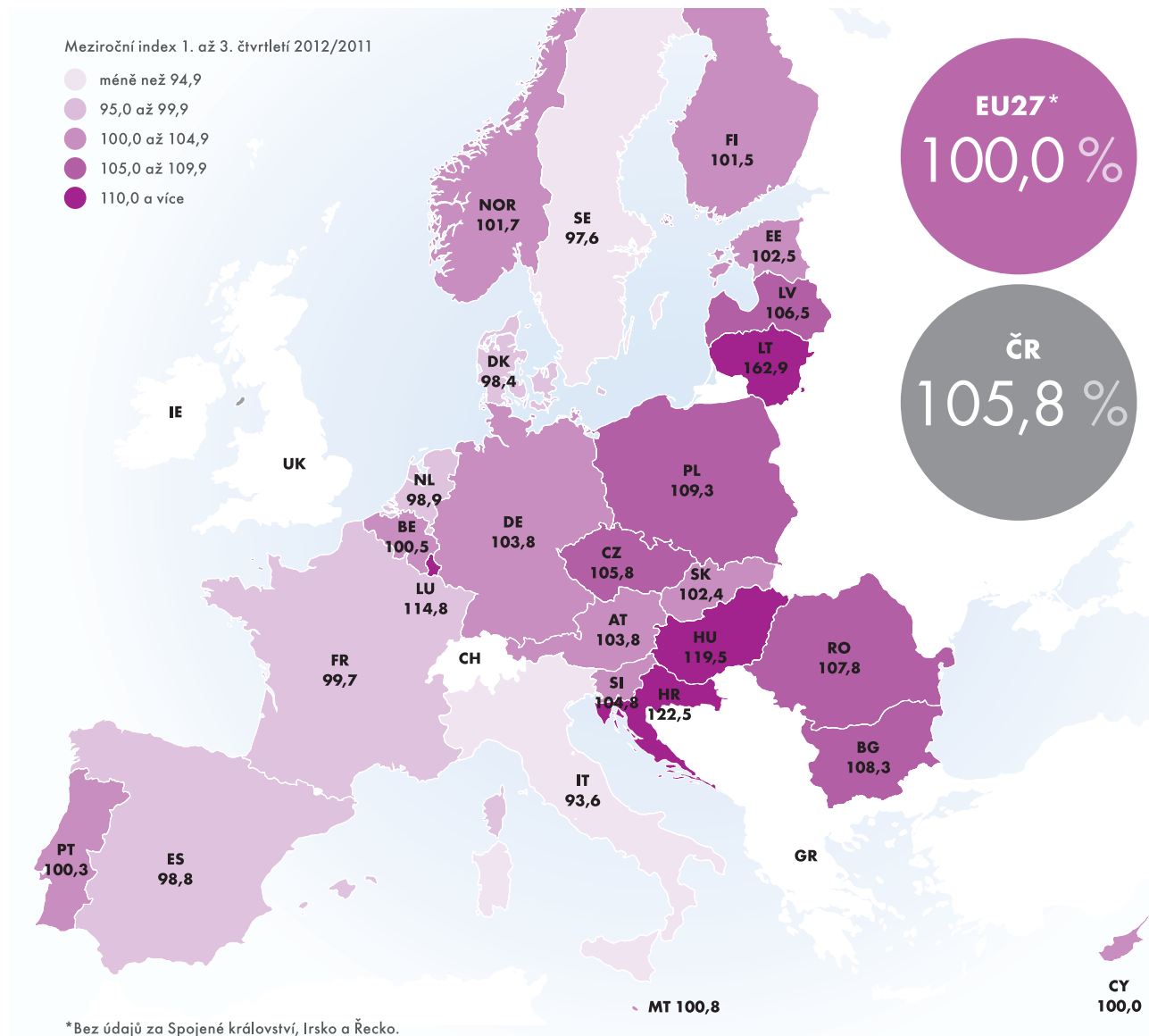
I v podnikatelském sektoru je ale situace diferencovaná. V průmyslu a v obchodě podnikatelé vidí situaci oproti předchozímu měsíci mírně

pesimističtější. Nezměněna zůstává nízká důvěra v ekonomiku ve stavebnictví, což je odvětví sužované dlouhodobým poklesem produkce i zakázek. Naopak mírný růst důvěry byl zaznamenán ve vybraných odvětvích služeb, kam patří mj. i bankovní sektor.

V meziročním srovnání klesla souhrnná důvěra o 5,0 bodů, důvěra spotřebitelů o 2,5 a podnikatelů o 5,7. Ve srovnání s lednem 2012 je důvěra nižší v průmyslu a nezměnila se v obchodě. Zlepšení bylo zaznamenáno ve stavebnictví a ve vybraných odvětvích služeb. ■

Index počtu přenocování v ubytovacích zařízeních za 1. až 3. čtvrtletí 2012/2011

Zdroj: Eurostat (k 11. 1. 2013)

KONJUNKTURÁLNÍ
PRŮZKUM V ČR

-0,3 bodu

**Souhrnný indikátor
důvěry**

V lednu 2013 byl souhrnný indikátor důvěry v České republice meziměsíčně o 0,3 bodu nižší.

KONJUNKTURÁLNÍ
PRŮZKUM V EU27

+0,3 bodu

**Souhrnný indikátor
důvěry**

Souhrnný indikátor důvěry v zemích EU27 byl v prosinci meziměsíčně vyšší o 0,3 bodu.

KONJUNKTURÁLNÍ
PRŮZKUM V ČR

+1 bod

**Indikátor důvěry
ve službách**

V lednu 2013 byl indikátor důvěry ve službách (včetně bankovního sektoru) v České republice meziměsíčně vyšší o 1 bod.

PLATEBNÍ BILANCE

Zboží
Služby

Saldo běžného účtu platební bilance se v listopadu 2012 meziročně zhoršilo o 3,5 mld. Kč a dosáhlo záporné hodnoty (-2 mld. Kč). Pozitivní trend vývoje salda obchodní bilance (zlepšení o 4,4 mld. Kč) byl vysoce převyšán propadem salda bilance výnosů (-8,2 mld. Kč). Mírně negativně působil také výsledek obchodu se službami (-0,4 mld. Kč), naopak saldo běžných převodů pozici České republiky vůči zahraničí o 0,7 mld. Kč vylepšilo.

SPOTŘEBITELSKÁ INFLACE

+2,4 %

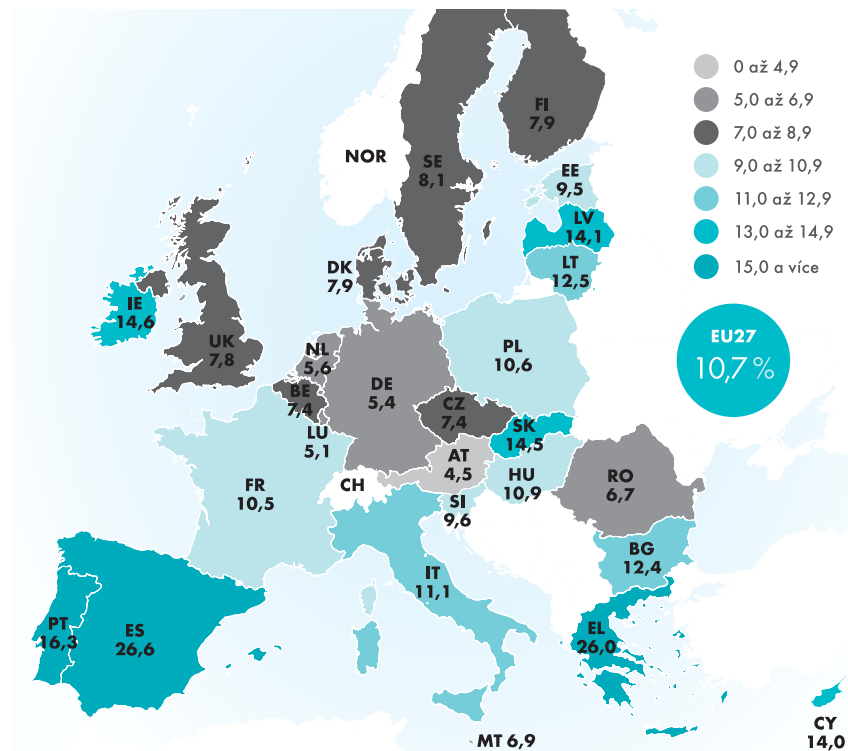
Spotřebitelské ceny vzrostly v prosinci proti listopadu o 0,1 %. Meziroční růst spotřebitelských cen zpomalil v prosinci na 2,4 % ze 2,7 % v listopadu. Průměrná míra inflace v roce 2012 byla 3,3 %, což je o 1,4 procentního bodu více než v roce 2011 a nejvyšší hodnota za poslední čtyři roky. Výši inflace v roce 2012 ovlivnil výrazný meziměsíční skok cen o 1,8 % v lednu. V závislosti zejména na vývoji cen potravin, bydlení a pohonných hmot meziroční inflace oscilovala okolo 3,5 %. Teprve na konci roku 2012 především vlivem těchto položek došlo k výraznému zpomalení cenového růstu.

NEZAMĚŠTNANOST

7,2 %

Obecná míra nezaměstnanosti se ve 4. čtvrtletí 2012 zvýšila ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku o 0,7 p. b. a dosáhla 7,2 %. Průměrný počet nezaměstnaných osob dosáhl 379,5 tis. osob, což znamenalo nárůst proti předchozímu čtvrtletí o 14,1 tis. osob, meziročně pak o 44,2 tis. osob.

Nezaměstnanost v EU27: listopad 2012 (v %)

Za Estonsko a Maďarsko data z října, za Řecko, Lotyšsko a Spojené království ze září 2012.

Zdroj: Eurostat

Hůř na jihu Evropy

Marek Rojíček, vrchní ředitel Sekce makroekonomických statistik

V Řecku a Španělsku je bez práce více než čtvrtina praceschopného obyvatelstva.

V listopadu 2012 dosáhla sezónně očištěná míra nezaměstnanosti v zemích Evropské unie v průměru 10,7 % a zůstala tak meziměsíčně stabilní. V rámci eurozóny mírně stoupla z 11,7 % na 11,8 % především vlivem zhoršení situace ve Španělsku a Itálii (shodně o 0,3 p. b.).

Míra nezaměstnanosti Itálie je mírně pod průměrem eurozóny (11,1 %), naopak Španělsko patří vedle Řecka k zemím s nejvyšším podílem lidí bez práce (26,2 %). V Německu a Francii zůstala míra nezaměstnanosti mezi říjnem a listopadem stabilní, přičemž Německo ji má proti Francii téměř poloviční (5,4 %, resp. 10,4 %). Podle odhadu Eurostatu bylo v EU27 neza-

městnaných více než 26 mil. lidí a jejich počet mezi říjnem a listopadem vzrostl o 154 tis. Meziročně se počet nezaměstnaných v zemích EU zvýšil o více než 2 mil. osob.

Nejnižší nezaměstnanosti dosahuje z členských zemí EU Rakousko (4,5 %), Lucembursko (5,1 %), Německo (5,4 %) a Nizozemsko (5,6 %). V meziročním srovnání ve dvou třetinách zemí míra nezaměstnanosti vzrostla, ve dvou zůstala stabilní (Dánsko a Maďarsko) a v ostatních klesla. Pokles zaznamenaly všechny pobaltské země, nejvíce Estonsko (z 12,1 % na 9,5 %).

Naopak největší nárůst zaznamenalo Řecko (meziročně o dramatických 7,1 p. b. na 26,0 % – poslední údaje jsou za září 2012), Kypr (o 4,5 p. b.), Španělsko (o 3,6 p. b.) a Portugalsko (2,2 p. b.).

18**Rok příběhů
o číslech**

Koncem ledna se do projektu Mezinárodní rok statistiky přihlásilo 1 585 organizací ze 112 zemí světa. Jejich cílem je propagovat statistiku.

20**Mezinárodní rok
statistiky**

Přínos statistiky při řešení národních a celosvětových problémů.

22**Studovat statistiku
a matematiku se
vyplatí**

Ve kterých odvětvích a oborech mohou najít absolventi statistických a matematických oborů uplatnění.

23**Statistics 2013:
vybrané akce**

Plánované vybrané akce v rámci Mezinárodního roku statistiky v roce 2013.

Mezinárodní rok statistiky

Mezinárodní rok statistiky: rok příběhů o číslech

Cílem celosvětové kampaně Mezinárodní rok statistiky (International Year of Statistics) je zvýšit povědomí veřejnosti o vlivu statistiky na prakticky všechny oblasti života společnosti. Zároveň chce představit statistiku studentům středních a vysokých škol jako zajímavé a perspektivní povolání.

Alena Gébllová, vedoucí redaktorka

Základní informace o Mezinárodním roku statistiky najdete na speciálních internetových stránkách www.statistics2013.org. Je zde např. vysvětlení pro laickou veřejnost: „Co je statistika?“ (What Is Statistics?); statistické kvízy pro studenty: „Statistika 2013 ve škole“ (Stats2013AtSchool); informace o práci statistiků: „Statistika jako povolání“ (Statistics as a Career); metodické materiály pro základní a střední školy: „Materiály pro učitele“ (Teacher Resources).

Na stránkách je mj. umístěno i informativní video s názvem „Proč je pro Vás statistika důležitá?“ (Why Statistics Is Important to You).

V současné době je video dostupné i s českými titulky. Země, které se do kampaně již přihlásily, mají možnost se na tvorbě celosvětových internetových stránek podílet.

Koncem ledna bylo do projektu Mezinárodní rok statistiky přihlášeno 1 585 organizací ze 112 zemí světa. Ini-

ciativa propagovat výsledky a zviditelnovat přínos statistiky při řešení národních i celosvětových problémů zaujala i statistiky z Českého statistického úřadu (ČSÚ), Ústavu informatiky Akademie věd České republiky, v. v. i. a České statistické společnosti.

„Pod pojmem statistika se obecně rozumí jak praktická činnost, tak i vysoce propracovaná vědecká nauka,“ vysvětluje Iva Ritschelová, předsedkyně ČSÚ. Podle ní má statistika vliv na každého jednotlivce, i když si to většina lidí nepřipouští či neuvědomuje a statistika je pro ně „neviditelnou vědou“. „A právě Mezinárodní rok statistiky by ji měl přiblížit lidem,“ dodává.

Česká statistická společnost

Podobně jako ČSÚ chce využít celosvětové kampaně ke zvýšení zájmu o statistiku (především mezi mladými lidmi) a podpořit rozvoj statistiky jako vědy i Česká statistická společnost (ČStS). „To jsou zároveň cíle, které má naše společnost ve svém dlouhodobém programu a o jejichž naplnění se snažíme neustále, ať už odbornou nebo finanční podporou mladých začínajících statistiků,“ říká její předseda Gejza Dohnal.

Společnost podporuje mj. výuku statistiky na vysokých a středních školách a pořádá po celé České republice tzv. Statistické dny, tj. semináře o statistice, které jsou otevřeny všem zájemcům.

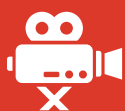
„V letošním roce nám k tomu navíc dává Mezinárodní rok statistiky skvělou mezinárodní podporu,“ po-

dotýká Gejza Dohnal. Jako člen mezinárodní skupiny Visegrad 6 se členové ČStS v roce 2013 zúčastní setkání s kolegy z členských zemí (Maďarska, Rakouska, Rumunska, Slovenska a Slovinska) a bude se podílet na organizaci mezinárodní studentské konference v Ljubljani, která se uskuteční na podzim. „Budeme se dále účastnit akcí a setkání pořádaných Federací evropských národních statistických společností, jíž jsme jedním ze zakládajících členů. Naši zástupci se zúčastní také jednání 59. světového statistického kongresu v Hongkongu,“ doplnil předseda ČStS.

Ústav informatiky AV ČR

Třetí organizací v ČR, která se oficiálně k Mezinárodnímu roku statistiky přihlásila, je Ústav informatiky AV ČR, v. v. i. (ÚI), ve kterém se rozvojem a aplikacemi statistických me-

VIDEOSOUTĚŽ O STATISTICU

Podmínkou účasti ve videosoutěži o statistice je natočit čtyřminutové video na jedno z nabízených témat:

Zveřejnit se musí na YouTube. Pro-link je třeba zaslat organizátorům do 28. února 2013.

Vítězná a oceněná videa budou zveřejněna na

www.statistics2013.org.

Státy přihlášené do kampaně Mezinárodní rok statistiky jsou zaznamenány v infografice (cloudu), který je vytvořený národní podobou slova statistika.

tod v praxi zabývá několik odborných skupin.

Jsou to např. pracovníci Oddělení medicínské informatiky a biostatistiky. „Kromě konzultační činnosti a výzkumné spolupráce s odbornými týmy na českých lékařských fakultách a nemocnicích se oddělení dlouhodobě věnuje výuce medicínské statistiky a tvorbě monografií s touto tematikou pro potřeby odborných pracovníků v medicínském výzkumu a studentů pregraduálního i doktorského studia biomedicíny,“ vysvětluje Zdeněk

Valenta, vedoucí oddělení medicínské informatiky a biostatistiky ÚI.

Pracovníci tohoto oddělení jsou zapojeni i do projektu „Centrum biomedicínské informatiky“. „Podíleli se na výzkumu genetické podmíněnosti výskytu závažných kardiovaskulárních onemocnění v české populaci, který vyústil v podání a následné přijetí čtyř národních patentů,“ přibližuje práci oddělení Zdeněk Valenta. A dodává: „Některé společné projekty se věnují klinickým studiím, které porovnávají alternativní postupy primární a sekundární prevence vzniku a rozvoje arterosklerózy“.

Řada pracovníků ÚI je také zapojena do odborné společnosti Mezinárodní společnost pro klinickou biostatistiku v ČR, která sdružuje odborné pracovníky se zájmem o aplikace matematické statistiky v klinické medicíně.

„U příležitosti oslav Mezinárodního roku statistiky pořádá tato společnost ve spolupráci s Ústavem informatiky Akademie věd České republiky a Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy v Praze letos v květnu kurz Zobecněné lineární modely se smíšenými efekty – koncepty a aplikace. Přednášet na něm bude profesor Tomasz Burzykowski z Hasselt University v Belgii,“ jmenu-

je jednu významnou akci konanou v rámci Mezinárodního roku statistiky Zdeněk Valenta.

Videosoutěž o statistice

V rámci Mezinárodního roku statistiky, který vyhlásily: Americká statistická asociace (ASA), Institut matematické statistiky (IMS), Mezinárodní biometrická společnost (IBS), Mezinárodní statistický institut (ISI) a Královská statistická společnost (RSS), proběhne i videosoutěž. Podmínkou účasti je natočit čtyřminutové video na jedno z nabízených témat:

- jak statistika ovlivňuje životy jednotlivců a celé společnosti, jak pozitivně působí na svět,
- jak statistické myšlení koreponduje s důležitými otázkami naší doby,
- pracovní kariéra ve statistice (statistické povolání jako kreativní, zajímavé a zábavné uplatnění ve společnosti).

Video musí být zveřejněno na YouTube. Prolink je třeba zaslat organizátorům do 28. února 2013. Vítězná a oceněná videa budou zveřejněna na internetových stránkách www.statistics2013.org.

NEFORMÁLNÍ DEFINICE STATISTIKY

Jakým způsobem může být statistika vysvětlována, uvádějí v knize „A Career in Statistics: Beyond the Numbers“ autoři Gerald J. Hahn a Necip Doganaksoy:

- nauka o (po)učení se z dat (nebo smysluplná interpretace dat),
- teorie a metody získávání informací ze zkoumání dat, a jejich využití při řešení národních i světových problémů,
- nauka o statistické nejistotě,
- specifická mezidisciplinární nauka,
- umění psát příběhy o číslech.

JAK NÁS OVLIVŇUJE STATISTIKA?

Aniž si to uvědomujeme, statistika ovlivňuje všechny aspekty společenského i osobního života, např.

- národní bezpečnost,
- hospodářství,
- činnost vlády,
- zdravotní péče,
- prevence nemocí,
- školsství,
- doprava,
- kriminalita,
- mimořádné události,
- změny podnebí,
- kvalita potravin.

MEZINÁRODNÍ

PŘÍNOS STATISTIKY PŘI ŘEŠENÍ NÁROD

Kvalitnější monitorování výskytu různých chorob v populaci

Hledání účinné léčby roztroušené sklerózy

Pochopení zákonitostí pohybu mořských živočichů

Zlepšování léčby srdečních onemocnění vyhodnocováním lékařských dat

Vyhodnocování účinnosti léčby, a tím snižování úmrtnosti

Spolu s epidemiologií zvyšování účinku boje proti slintavce a kulhavce

Složité studie pomáhající pochopit migrační vzorce

Plánování nové trestně-právní politiky

Statistické panely umožňující rychlé sčítání, a tím měnící kulturu voleb v Mexiku

Určování nových odrůd plodin, které pomáhají v boji proti hladu a podvýživě

Identifikace a ochrana ohrožených druhů živočichů a rostlin

ROK STATISTIKY

DNÍCH A CELOSVĚTOVÝCH PROBLÉMŮ

Studovat matematiku a statistiku se vyplatí

Na globálním trhu práce by měla v následujících letech vzrůst poptávka po statistických a analytických. Jejich práce totiž přispívá k lepším výsledkům průmyslových a stavebních podniků, obchodu, zdravotnictví, školství, ochraně životního prostředí a dalších oborů.

Alena Géblová, Jiří Němeček, odbor vnější komunikace

Absolventi statistických a matematických oborů mají větší šanci na trhu práce.

Jestliže absolventi humanitních oborů dnes těžko hledají pracovní uplatnění, tak pro studenty matematických a ekonomických oborů existuje naděje, že práci mít budou. Například letošního lednového Fóra pro matematické profesce v Paříži se zúčastnili také zástupci komerčních společností, kteří se snažili informovat vysokoškoláky o tom, že o ně stojí nejen vědecké ústavy a univerzity, ale také obchodní a výrobní podniky.

Podobný názor má i Luboš Marek, děkan Fakulty informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze. „O naše absolventy – statistiky je na trhu práce trvalý zájem. Uplatňují se všude tam, kde je třeba logické myšlení, kde se pracuje s daty a modely. Vzhledem k širokému zaměření stu-

dia naleznou absolventi uplatnění v pojišťovnách, penzijních fondech a také v oblasti státní a podnikové statistiky, v marketingových, pora-

denských a výzkumných institucích. Velká poptávka po statisticky vzdělaných odbornících je i v oblasti finančnictví,“ řekl.

STATISTICKÁ GRAMOTNOST

Statistické organizace vypracovaly výukové programy a materiály pro základní a střední školy. Poskytují je většinou zadarmo s cílem poukázat na možnosti pracovního uplatnění statistiků. Mezinárodní projekt, jehož obdoba je v ČR pořádána pod názvem Minisčítání, se zase snaží naučit žáky statistické gramotnosti. Materiály pro učitele základních a středních škol (Primary & Secondary School Teacher Resources) naleznete na internetovém serveru www.statistics2013.org.

Průmysl

Jaké možnosti na trhu práce má vysokoškolský absolvent, který vystudoval statistiku, dokazuje nabídka pozic ve velkých průmyslových podnicích. Statisticy v nich pomáhají nejen při konstrukci výrobků, ale také se svým způsobem podílejí na tvorbě zisku, např. podrobnou analýzou vývoje výrobních cen.

„Statistika pomáhá firmám při jejich rozhodování a jednání s dodavateli a při plánování konečných cen,“ potvrzuje Petr Kužel, prezident Hospodářské komory ČR, který pova-

žuje za velmi užitečný nástroj pro podniky index výrobních cen. „Používá totiž kromě konkrétních dat poměrně v předstihu údaje o změnách cenové hladiny,“ podotýká. Kromě tohoto indexu využívají podniky makroekonomická statistická data. Informace o vývoji ekonomiky, nezaměstnanosti a inflaci jsou pro ně užitečným nástrojem k předvídání vývoje na trhu, zejména na straně poptávky. „Mohou pak lépe odhadnout chování a nákupní možnosti spotřebitelů a v návaznosti na to i jiných odběratelů v rámci dalších článků výrobně-spotřebního řetězce,“ doplňuje Petr Kužel.

Marketing, PR

Další pracovní příležitosti nabízejí agentury, které se zabývají například analýzou potřeb zákazníků, návrhem produktů nebo služeb, zacílením reklamy, public relations, tj. udržování dobrých vztahů s veřejností, atd. Společnosti, které se specializují na korporátní a produktovou komunikaci

■ Martin Frýdl: „Díky znalosti faktů mohou firmy správně zacílit svoji komunikaci a zamezit tak plýtvání s penězi.“

v různých odvětvích a také ve veřejném sektoru, o absolventy – statistiky velmi stojí.

„Využívání statistiky v této oblasti je totiž přímo nutností,“ potvrzuje Pavel Richter, senior konzultant společnosti Bison & Rose. Podle jeho zkušeností, i z bývalé pozice šéfredaktora podnikatelského týdeníku Profit, se statistické údaje, zajímavosti, porovnání a žebříčky stávají velmi dobrými a účinnými způsoby jak zaujmout média, aby psaly o konkrétních podnicích a organizacích.

Také Martin Frýdl, spoluzakladatel komunikační agentury AC&C Public Relations, považuje statistické údaje pro komunikaci za naprosto klíčové. „Díky znalosti faktů mohou firmy správně zacílit svoji komunikaci a zamezit tak plýtvání s penězi,“ říká podnikatel.

Zdravotnictví

Zvláštní kapitolou ve využívání statistiky je zdravotnictví. Statistika mohou svými výpočty ovlivňovat léčbu nádorových onemocnění, chronických či infekčních chorob. Sledují například data o epidemiích různých nemocí nebo změnách v chování, které ovlivňuje lidské zdraví, například kouření anebo snížené tělesné aktivity.

Státní správa a soudnictví

Statistika působí rovněž ve státních úřadech a institucích. Svou činností se podílejí na rozhodovacích procesech a vytváření důležitých strategií.

„Statistika je využívána v různých podobách, například jako podpůrná data pro analýzy k vládním materiálům. Na první pohled suchá a nudná čísla nám poskytují důležité ukazatele jak pro ekonomiku, sociální politiku, tak pro průmysl a obchod,“ potvrzuje Miroslav Bína z Úřadu vlády ČR.

Statistika slouží státu také k tomu, aby pomáhala regulovat například bur-

základě jejich šetření provádějí preventivní opatření, organizují školení a vzdělávání zdravotníků a sociálních pracovníků. Statistika tak napomáhá při včasné diagnostice nemocí, rozvoji preventivního lékařství a zachování přiměřené životní úrovně.

Farmakologie, genetika

Ve farmakologii statistické výpočty pomáhají při výzkumu a vývoji nových léků zajištěním validity a správnosti objevů ve všech etapách procesu výzkumu. Statistika se využívá ve výzkumu lidské genetiky, při vytváření automatizovaných metod značení potenciálních ukazatelů genetických odchylek, jako jsou vrozené vady nebo důvody předčasného stárnutí. Statistika hraje významnou roli ve výzkumu genetiky zvířat a rostlin pro šlechtění žádoucích vlastností u mláďat a reprodukčního materiálu. Složitější statistické modely pomáhají při odlišování vlivů životního prostředí a genetiky.

Školství

Ani oblast vzdělávání není vůči statistice imunní. Výstupy statistiků slouží národním vzdělávacím institucím k posuzování všeobecné výkonnosti učitelů, k provádění analýz a měření úrovně znalostí žáků základních a středních škol, posuzování objemu znalostí nutných k dokončení určitého stupně vzdělání a získání určitého typu kvalifikace.

Zemědělství, životní prostředí

Ve spolupráci se zemědělskými odborníky zkoumají statistici řadu složitých otázek. Například jaký vliv mají chemické pesticidy na zemědělskou produkci. Jejich výstupy ovlivňují hydrogeology, veterináře, genetiky a zemědělské inženýry.

Společně se zemědělskými experty se statistici podílejí na studiích, které sahají od malých laboratorních pokusů až po velké projekty prováděné na pozemcích o mnoha stovkách až tisících čtverečních kilometrech. Statistika tak hrají ústřední úlohu v řešení otázek životního prostředí. ■

Statistics 2013: vybrané akce

LEDEN

Thajsko (21. 1., Pathumthani)
Moderní a netradiční studijní doktorandské programy statistiky
Mexiko (21.–24. 1., Mexico City)
Kongres o využití statistiky v oblasti pojišťovnictví

ÚNOR

Německo (6. 2., Dortmund)
Dortmundský den statistiky
USA (21.–23. 2., New Orleans)
Konference: Statistické postupy
Kampaň Mezinárodní rok statistiky
Videosoutěž o statistice: uzávěrka 28. 2.

BŘEZEN

Švédsko (3.–7. 3., Borgafjäll)
Zimní statistická konference
Česká republika (22. 3., Praha)
ČSÚ: Soutěž o nejlepší statistický plakát
Česká republika (Praha)
ČSÚ: Výstava z výsledků Minisčítání 2012

DUBEN

Španělsko (5.–6. 4., Granada)
Virtuální konference o výuce statistiky, pravděpodobnosti a kombinatorice
Česká republika (8. 4., Hradec Králové)
Konference: Internet ve státní správě a samosprávě
Česká republika (30. 4., Praha)
Slavnostní udělení Ceny předsedy ČSÚ za celoživotní přínos pro rozvoj a popularizaci statistiky

KVĚTEN

Anglie (12.–15. 5., Glasgow)
Konference: Statistika ve farmaceutickém průmyslu
Rusko (23.–24. 5., Moskva)
Mezinárodní konference: 20 let moderní ruské statistiky – zkušenosti a perspektivy
Česká republika (31. 5., Praha)
Zobecněné lineární modely se smíšenými efekty – koncepty a aplikace

ČERVEN

Itálie (6.–8. 6., Milán)
Workshop na téma Bayesovská statistika ve stochastických procesech
Česká republika (Praha)
ČSÚ: Vyhlášení fotosoutěže k Mezinárodnímu roku statistiky

ČERVENEC

Jihoafrická republika (1.–4. 7., Stellenbosch)
Mezinárodní konference: Matematická metody výpočtu spolehlivosti
Portugalsko (14.–16. 7., Braga)
První portugalské zasedání o biometrii
Maďarsko (20.–25. 7., Budapešť)
29. setkání evropských statistiků

SRPEN

Kanada (3.–8. 8., Montreal)
Setkání statistiků Severní Ameriky
Čína (25.–30. 8., Hongkong)
Světový statistický kongres
Francie (26.–30. 8., Aussois)
5. setkání mladých statistiků

ZÁŘÍ

Rakousko (9.–12. 9., Dornbirn)
Seminář rakousko-švýcarské oblasti mezinárodní biometrické společnosti
Česká republika (13.–15. 9., Liberec)
Volejbalový turnaj evropských statistiků
Slovinsko (22.–25. 9., Ribno)
10. mezinárodní konference aplikované statistiky

ŘÍJEN

Švýcarsko (16.–18. 10., Basilej)
Setkání švýcarských statistiků
Česká republika (Praha)
ČSÚ: Vyhodnocení fotografické soutěže

Více na: www.statistics2013.org

Cizinci v České republice 2012

Vydavatel: Český statistický úřad

cí cizinců Praha a Středočeský kraj, naopak nejmenší koncentraci cizinců zaznamenaly Kraj Vysočina a Zlínský kraj. Nejatraktivnějším regionem je pro všechny cizince Praha.

Publikace kromě těchto a dalších informací o demografických aspektech života cizinců přináší aktuální data o ekonomické aktivitě, vzdělávání (např. z celkového počtu absolventů veřejných a soukromých škol je celkem 8,1 % cizinců), kriminalitě a zdravotní péči cizinců. Samostatné kapitoly jsou věnovány mezinárodní ochraně a azylovým zařízením a nelegálnímu vstupu a pobytu osob na území ČR.

Publikace komplexně soustřeďuje aktuální údaje o cizincích, kteří si Českou republiku zvolili za místo svého trvalého nebo dlouhodobého pobytu. Našli v ní zaměstnání nebo zde podnikají, anebo se do České republiky uchýlili před politickým pronásledováním či kritickou ekonomickou situací ve své vlasti.

V roce 2011 počet legálně pobývajících cizinců dosáhl 434 tis., z toho 40,5 % ve věkovém rozmezí 25–39 let, tj. kategorie mladšího produktivního věku. Početně mezi cizinci převažují Ukrajinci, následováni Slováci, Vietnamci, Rusy, Poláky a Němci.

Z hlediska územního rozložení patří mezi regiony s nejvyšší koncentra-

Těžištěm statistických informací jsou data za rok 2011, často doplněná časovými řadami údajů za uplynulé roky. Celou publikaci, včetně tabulek obsahujících časové řady, které se do tištěné publikace nevešly, můžete najít v elektronické podobě na internetové stránce ČSÚ: www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/p/1414-12

Vzdělanostní nerovnosti v české společnosti

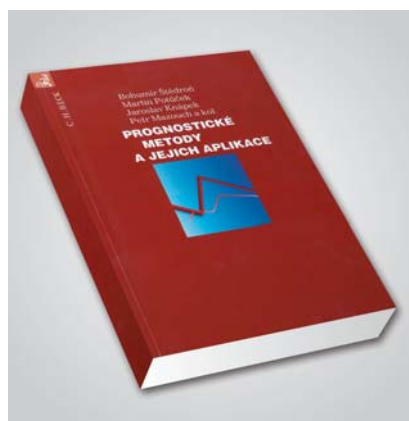
Vydavatel: Sociologické nakladatelství SLON a Akademie věd ČR

Studie sleduje vývoj vzdělanosti na českém území od roku 1906 až do roku 2003. Dosažené vzdělání, navazující zaměstnání a příjem jsou důležité pro postavení jednotlivce ve společnosti. Vzdělání pak představuje nástroj ke změně sociálního statusu.

Prognostické metody a jejich aplikace

Vydavatel: C. H. Beck

Skupina autorů z ČVUT, VŠE a Univerzity Karlovy se zaměřila na problematiku prognostických scénářů, především v oblasti demografie. S tématem spojují i možnosti vývoje jednotlivých ekonomik a budoucnost energetiky.

Obyvatelstvo podle SLDB 2011 – Česká republika

Vydavatel: Český statistický úřad

Definitivní výsledky ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 za celou Českou republiku vychází v tištěné publikaci. Ta je určena okruhu uživatelů zejména ze společenských věd. Kompletní definitivní výsledky za kraje České republiky vychází pouze na DVD.

Nejčastější hodnotou je modus

Proč je důležitá statistická gramotnost? Ze kterých děl a od kterých autorů stojí za to čerpat znalosti o statistice? Jeden z nejlepších statistiků a dlouholetý akademický pracovník prof. Ing. Lubomír Cyhelský, DrSc. odpovídá na aktuální otázky.

Jan Cieslar, tiskový mluvčí ČSÚ

Jak se změnila statistika za posledních padesát let?

Pokud se podíváme na statistiku zhruba od roku 1963, byla a stále je na vysoké úrovni. Prováděli ji a stále provádějí statistici – specialisté, jejichž úkolem je pomocí čísel objektivně odrážet život a svět. Vývoj statistiky probíhá ve vlnách. Jedna, negativní, byla právě kolem roku 1960. Tehdy existující ministerstvo státní kontroly, do něhož byla státní statistika zařazena, vycházelo z chybného předpokladu, že statistika má jenom kontrolovat. To znamenalo statistiku hlavně v oblasti zjišťování. Tedy v její první etapě, kde se zjišťují údaje o individuích. Když se něco dělá pod hlavičkou kontroly, lidé mají pochopitelně obavy a neuvádějí data podle skutečnosti, ale příkrášlují je ve svůj prospěch. Pokud jde o ten další vývoj, tak se brzy přišlo na to, že podřízení statistiky kontrole je špatné a statistika se proto v letech 1963 nebo 1964 od ministerstva kontroly osamostatnila. Pamatuji si to i proto, že se nám v roce 1964 podařilo založit měsíčník Statistika.

Proč je důležité rozumět statistice?

To záleží na tom, o koho jde. Profesionálové, kteří statistiku dělají, by se měli co nejvíc blížit zobrazování pravdy o hromadných jevech. Proto by se měli stále vzdělávat a zdokonalovat své metody práce. Aby to mělo význam, je pochopitelně potřeba, aby alespoň základním věcem ostatní lidé rozuměli, byli seznámeni s výsledky práce statistiků a věděli, o co jde. Aby například věděli, že aritmetický průměr v tom nejprostším případě je vlastně taková troška „umělotina“

v tom smyslu, že vyjadřuje, kolik by na jednotku připadalo, kdyby na každou jednotku souboru připadalo stejně. Přitom ve vývoji statistiky se podařilo jít dál, zkoumat důležitost jevů. Je proto nutné, aby veřejnost věděla, že medián je prostřední hodnota. Že když se číselná data uspořádají podle velikosti, tak medián znamená prostřední hodnotu. Takovou, kde existuje padesát procent hodnot menších nebo stejných a padesát procent hodnot větších nebo stejných. Dále, aby veřejnost věděla, že modus je nejčastější hodnota měřeného jevu.

Myslíte si, že význam statistiky je dostatečně známý?

Domnívám se, že spíš ne. Dokonce u mnohých novinářů se projevují ne zcela dostatečné znalosti. Například vím, že pro některé z nich, i ty jednoduché pojmy, o kterých jsme již mluvili, nejsou dost jasné. Sice trochu pokročili, když mluví o průměrech a později i o mediánech. Četl jsem mnohokrát od některých novinářů, kteří píšou o sociálně-ekonomických otázkách, že medián je nejčastější hodnota. Míchají dohromady medi-

pagací změnit k lepšímu. Například časopisem Statistika & My tak dělá dobrou práci a osvětu v informovanosti veřejnosti o statistice.

Co to znamená být statisticky gramotný?

Právě to, aby lidé uměli, věděli a poznali, co které číslo nebo slovní údaj o nějaké hromadné skutečnosti vyjadřuje a co znamená. Statistická gramotnost znamená rozumět skutečnosti hlouběji, než jen jak to ukazuje obrázek. Umět se zamyslet i nad tím, jestli to odpovídá dobrému zařazení a dobrým představám. Ideálním základem je umět elementárně počítat. Proto je třeba, aby se zlepšovala znalost matematiky, i když bohužel matematické znalosti nemá veřejnost zrovna v největší oblibě.

Napsal jste desítky skript a učebnic pro studenty. Jaká vaše kniha by neměla chybět v knihovně každého statistika?

To je těžké říct. Naše generace statistiků navazovala na předcházející generaci statistiků. My sami jsme se učili z díla G. U. Yuleho „Úvod do teorie sta-

Statistci by se měli stále vzdělávat a zdokonalovat metody své práce.

án a modus. Tím, že znalost statistiky je u novinářů spíše slabá, odráží se to i na informovanosti veřejnosti, tedy na tom, že její porozumění statistickým informacím není dostatečné. Je to stále slabé, i když v poslední době se to snaží statistický úřad svou pro-

tistiky“, které vydal náš tehdejší Státní úřad statistický v roce 1926. Potom z knihy Stanislava Kohna „Základy teorie statistické metody“, která vyšla v roce 1929 též v Nakladatelství Státního úřadu statistického. A potom jsme vycházeli ze vzorů našich bližších učí-

prof. Ing. Lubomír Cyhelský, DrSc.

Plných pět desetiletí je jméno profesora Lubomíra Cyhelského spojeno s katedrou statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze. V létě 1952 stál jako čerstvý absolvent ekonomicko-statistického inženýrství u zrodu tohoto pracoviště. V letech 1951–1952 působil i na tehdejší Státní úřadě statistickém v odboru národohospodářských bilancí. Zde také v roce 1961 habilitoval, v roce 1968 byl jmenován profesorem a v letech 1962–1990 zastával funkci vedoucího katedry. Na VŠE působil i ve významných akademických funkcích. Od roku 1994 přednášel také na Technické univerzitě v Liberci. Výuce zejména doktorandů na vysokých školách se věnuje dosud. Je autorem stovek článků a odborných publikací. Vychoval desítky kandidátů věd a doktorandů.

telů, zejména profesora Františka Egermayera a profesora Jaroslava Janko. Profesor Janko napsal během války, kdy byly vysoké školy zavřené, dva díly knihy „Jak statistika vytváří obrazy světa a života“. První vydání vyšlo v roce 1942 a druhé v roce 1947. Tu knížku mám do dneška a jsem rád, že se mi ji podařilo zachránit.

My jsme na tyto knihy navazovali. Jak postupují léta, tak člověk moudří a stále více se dozvídá. Snažili jsme se proto dílo profesora Janko v mnohých částech převzít a taky doplnit tím, na co jsme sami přišli. V tomto ohledu je těžko říct, kterou z těch knížek doporučit. Nejlepší je asi vzít tu poslední, která na trhu je. I když já sám si cením víc jedné staré knihy z oblasti popisné statistiky „Úvod to teorie popisné statistiky“. Vyšla v roce 1974. Nad tou jsem bádala asi tři roky. Potom bych zmínil asi učebnici „Elementární statistická analýza“, kterou jsme napsali v kolektivu s docentkou J. Kahounovou a profesorem R. Hindlsem. Tu vydal Management Press v roce 1996 a druhé vydání pak v roce 1999.

Kterou knihu o statistice byste doporučil zájemcům?

Každopádně by to měly být učebnice, podle nichž se vyučuje statistika na Vysoké škole ekonomické v Praze. Autoři jsou lidé, které jsem dlouhá léta vyučoval. To jsou knihy, které píší profesori: Richard Hindls, Stanislava Hronová, Hana Řezanková, Jan Seger, Josef Arlt a docenti Luboš Marek, Jakub Fischer a Iva Pecáková.

Máte svého oblíbeného autora?

To lze těžko říct. Vycházel jsem ze dvou škol anglosaské a ruské. Jsou obě velmi dobré. Pokud jde o tu ruskou, mám v oblibě knihy V. I. Romanovského o matematické statistice z let 1938 a 1961. Z 50. let bych jmenoval například A. Markova, který objevil určité postupy. Nazývají se Markovovy řetězce. Z anglosaské školy bych jmenoval zejména díla Karla Pearsona, na kterého navazovaly práce R. A. Fishera a tak dále. Těch knih je velmi mnoho. Ale že by nějaká z nich byla zcela výjimečná perla, to lze těžko říci. Občas se objeví titul, který znamená určitý nový pohled nebo průlom. Například v 80. letech vyšla kniha věnovaná mlhavým množinám. Přinesla tehdy nové pojetí – zaměření na mlhavé soubory. Abych to přiblížil: Když máme například množinu pracujících a množinu důchodců, tak průnik – pracující důchodci – je ta mlhavá množina.

Kdo je pro vás největší statistickou osobností, ať už v současnosti nebo v minulosti?

Těžko soudit, je jich obrovské množství. Už kdysi jsem se sem snažil přitáhnout, u nás zanedbávanou italskou statistiku. Corrado Gini vymyslel a prosazoval celou řadu vynikajících myšlenek. Psal o průměrech, variabilitě, vymyslel celou řadu měr, kromě jiného například míru střední diference, míru mutability a mnohé jiné. Líbí se mi jeho přístup ke statistice, kterému se říká genetický, to znamená, že se ze skutečnosti vytváří geneze postupů. Postupy se snažil vytvářet tak, aby co nejvíce odrážely skutečnost. Ale skvělých odborníků v cizině i u nás byla celá řada. ■

Dobrá vizitka úřadu

V lednu měli čeští občané vůbec poprvé v historii možnost zvolit si hlavu státu sami. Zajištění bezchybného zpracování výsledků tak bylo pro ČSÚ mimořádnou výzvou.

Jan Cieslar, tiskový mluvčí ČSÚ

Prezidentské volby jsou sice unikátní, ale nesou v sobě znaky tří typů voleb – do Evropského parlamentu, Poslanecké sněmovny a Senátu. Česká republika byla jedním obvodem, což odpovídá případu prvním, prostřednictvím zvláštních volebních okrsků u zastupitelských úřadů bylo možné volit v zahraničí tak, jako je tomu ve sněmovních volbách a konečně volič vybíral z několika, resp. dvou, jednotlivých kandidátů ve dvoukolové většinové volbě, což je princip voleb senátních.

Za ČSÚ se na zajištění voleb podílelo 3 200 zaměstnanců a externistů na 428 přebíracích místech, kde odevzdávalo výsledky téměř patnáct tisíc okrskových volebních komisí.

Transparentní proces

Nejdůležitější podmínkou všech voleb je zajištění jejich absolutní průhlednosti tak, aby výsledek nemohl být ve svém celku napaden a všechna data mohla případně projít zpětnou kontrolou. V čase příprav i během lednových prezidentských voleb navštívila Českou republiku monito-

Pozitivem a příjemným překvapením prvních prezidentských voleb byla rychlost, s jakou byly výsledky sečteny a zpracovány (vpravo František Konečný, vrchní ředitel Sekce obecné metodiky a registrů).

rovací mise Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, která jak systém, tak i samotný průběh voleb označila jako bezproblémový.

Primární sčítání hlasovacích lístků zajišťovalo na 14 904 okrskových komisí jmenovaných starosty jednotlivých obcí. Členové komisí z řad zástupců politických stran, případně dalších občanů, jsou také jednou ze záruk veřejné kontroly v procesu zpracování. Okrsková volební komise vyhotoví bezprostředně po sečtení zápis o průběhu a výsledku hlasování, a to buď na předepsaný tiskopis, nebo, pro urychlení procesu, elektronicky přes software ČSÚ. Zpracovaný zápis musí podepsat všichni členové komise. Poté tento tiskopis a případně technický nosič s výsledky hlasování zástupci komise předají na příslušném přebíracím místě. Pokud je zápis bezchybný, obdrží zástupci okrskové volební komise potvrzení o převzetí dat a opis výsledku pro případnou další kontrolu. Data jsou pak elektronicky po zabezpečené síti ode-

slána do centrály ČSÚ. Po další kontrole jsou pak výsledky uloženy do centrální databáze a zároveň publikovány na prezentačním webu. Kontrola je prováděna průběžně v celém systému za pomoci speciálního software, s jehož vývojem má ČSÚ mnohaletou zkušenost.

„Software automaticky hlásí možné anomálie. Příkladem může být jedna z obcí, která zaznamenala 100% volební účast. Ta samozřejmě není vyloučena, ale obecně se jedná o jev spíše neobvyklý. Systém tuto skutečnost vyhodnotil jako možnou chybu a následně naši pracovníci v centrále i regionech ověřovali, zda došlo skutečně k pochybení, či zda data opravdu odpovídají reálné situaci,“ popisuje jeden z momentů Jiří Prox, vedoucí oddělení zpracování výsledků voleb.

Transparentnost voleb lze pak nejspíše prokázat tím, že porovnáme výsledky zveřejněné na prezentačním serveru ČSÚ se zápisy okrskových volebních komisí. Tak je doloženo, že při vložení dat do systému, případně

VÝJIMEČNÉ POSTAVENÍ ČSÚ

Český statistický úřad má se zpracováním volebních výsledků již více než dvacetiletou zkušenost. Není bez zajímavosti, že podobnou úlohu při určování vítězů volebních klání mají v našem regionu pouze statistické úřady Spolkové republiky Německa a Slovenské republiky. Většina států Evropy se v tomto ohledu vydala směrem samostatných jednoúcelových orgánů kompetenčně spadajících většinou pod gesci ministerstva vnitra dané země.

při jejich přenosu nedošlo k žádné cílené ani náhodné manipulaci.

Základem je připravenost

Ačkoliv občané i uživatelé statistických dat vnímají většinou jen závěrečnou fázi zpracování volebních výsledků ve formě prezentované na internetových stránkách www.volby.cz, začíná samotná příprava voleb již přibližně šest měsíců před jejich konáním. První fáze přípravy voleb začala již během měsíce května, kdy pověření pracovníci Českého statistického úřadu začali pracovat na metodice zpracování výsledků. Využili přitom samozřejmě zkušenosti úřadu nabyté již od doby prvních svobodných voleb v roce 1990.

„Za posledních dvacet let jsme se posunuli hodně kupředu a okrskové komise mají díky ČSÚ v mnoha ohledech práci usnadněnou,“ říká František Konečný, vrchní ředitel Sekce obecné metodiky a registrů ČSÚ, a pokračuje: „To se samozřejmě ve výsledku odráží i na rychlosti procesu sčítání. Použití zvláštního programu zjednodušuje vytvoření zápisu v okrskové volební komisi, automatizované provádí kontroly logických vazeb mezi údaji a také zrychluje předávání výsledků hlasování přebíracím pracovištím ČSÚ. Tužce a papíru se ale občas nevyhne ani dnes.“

Český statistický úřad během posledního měsíce před samotným začátkem volby několikrát celý systém

sčítání hlasů testoval a prověřil mimo jiné i psychickou odolnost svých zaměstnanců vůči krizovým situacím. V rámci zkoušky byla testována zejména funkčnost programového vybavení, kvalita hardwarového zajištění, bezchybnost zpracování volebních výsledků a bezpečnost celého volebního systému včetně komunikace mezi přebíracími místy a ústředím ČSÚ. Významnou částí zkoušky byly též zátěžové testy. Ty prověřovaly zejména odolnost systému ve fázi, kdy do něj v krátkém časovém intervalu vstupuje velký objem dat za všechny okrsky a kandidáty. S ohledem na dostupnost výsledků pracovníci ČSÚ simulovali i maximální zátěž, kdy se na prezentační servery připojí současně velký počet uživatelů.

Všech 428 přebíracích míst, včetně přebíracího místa na ministerstvu zahraničí, jež sbíralo hlasy ze 102 zvláštních volebních okrsků ze světa, bylo navíc připraveno i na varianty krizového provozu.

Atraktivní horká data

První přímá volba hlavy státu byla spjata i se zvýšeným zájmem médií a veřejnosti, a to nejen v podobě zájmu o zveřejňování průběžných výsledků, ale též o dění v centrále ČSÚ a způsobu zpracování.

„Český statistický úřad bývá téměř při každých volbách mediálně frekventovanou institucí, nicméně tyto volby byly v mnoha ohledech přelo-

mové,“ uvádí Stanislav Drápal, místopředseda ČSÚ. Zájem o záběry ze zpracovatelského sálu byl podle něj enormní. „Bylo nutné nastavit přesná pravidla, aby zaměstnanci zodpovědní za přípravu voleb nebyli omezováni ve své práci. Nepřístupná médiím nicméně zůstala ta místa, kde to vyžadují provozní i bezpečnostní požadavky. Přesto můžeme hodnotit roli médií jako pozitivní, neboť pomáhala širší veřejnosti pochopit princip zpracování volebních výsledků a vyvrátit tak možné pochyby pramenící z ne vždy plné informovanosti,“ doplňuje.

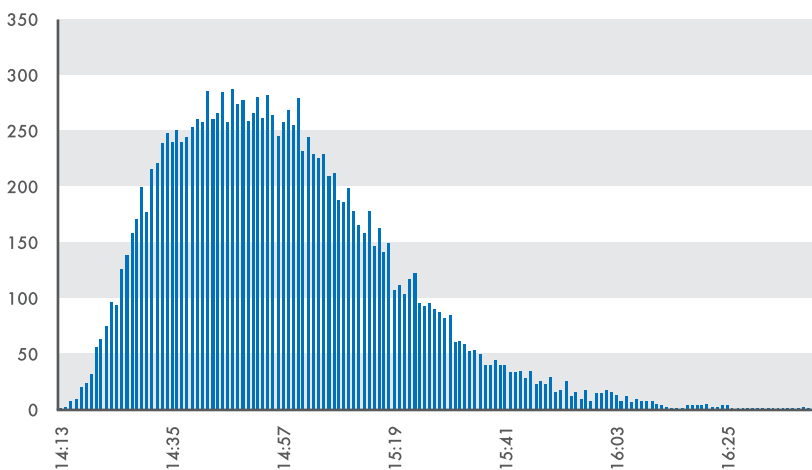
Český statistický úřad, který je ze zákona odpovědný za technické zpracování a publikování průběžných a celkových výsledků volby prezidenta republiky, zřídil i speciální vyhrazený server, ke kterému byl povolen přístup pouze předem registrovaným zájemcům. Právě díky tomuto kroku mohli nabíhající volební výsledky on-line sledovat například diváci České televize či čtenáři zpravodajských serverů a agenturního zpravodajství. Na samotném veřejném serveru ČSÚ pak bylo při vrcholné části sčítání výsledků druhého kola volby dosaženo 1 500 přístupů za minutu.

Rychlost a kvalita

Příjemným překvapením první prezidentské volby byla rychlost, s jakou byly výsledky sečteny a zpracovány (viz graf). Střízlivé odhady před prvním kolem tak byly výrazně překonány. Data z prvních okrsků začala přicházet již zhruba čtvrt hodiny po uzavření volebních místností, což je úctyhodný výkon. Za zmínku rovněž stojí i skutečnost, že chybovost okrskových volebních komisí při samotném zpracování byla velmi nízká. Částečně to lze samozřejmě přičítat jednoduššímu systému volby, nicméně velkou roli zde sehrála i kvalitní práce zaměstnanců ČSÚ a také proškolení okrskových volebních komisí.

„Některé ohlasy dokonce označily Český statistický úřad za jednoho z vítězů voleb. Tato chvála nás samozřejmě těší, ale zavazuje nás tak i pro budoucnost,“ uzavírá předsedkyně ČSÚ Iva Ritschelová. ■

Volba prezidenta republiky 2013 – 2. kolo. Počet zpracovaných okrsků za minutu

Zdroj: ČSÚ

Indexy spotřebitelských cen v roce 2012

Průměrná míra inflace v roce 2012 dosáhla 3,3 %, což je hodnota o 1,4 procentního bodu vyšší než v roce 2011. Jedná se o nejvyšší míru inflace za poslední čtyři roky.

Hana Adámková, odborná pracovnice oddělení statistiky spotřebitelských cen

Vyšší inflace v roce 2012 ovlivnil hlavně měsíc leden, ve kterém vzrostly spotřebitelské ceny meziměsíčně o 1,8 % a meziročně poskočily na 3,5 % z hodnoty 2,4 % v prosinci 2011. V dalších měsících meziroční růst cen osciloval kolem této lednové hodnoty v závislosti zejména na vývoji cen potravin, bydlení a pohonných hmot. Na konci roku 2012 především vlivem těchto položek došlo k výraznému zpomalení meziročního cenového růstu z hodnoty 3,4 % v říjnu přes 2,7 % v listopadu na 2,4 % v prosinci.

Vývoj cen v lednu 2012 ovlivnilo zejména zvýšení snížené sazby DPH z 10 % na 14 %, které se projevilo zejména v oddílech potravin a nealkoholické nápoje, zdraví a částečně bydlení a doprava. Dopad této změny na meziměsíční úhrnný přírůstek indexu spotřebitelských cen v lednu představoval podle orientačního propočtu ČSÚ zvýšení o 1,1 procentního bodu.

Druhý největší vliv na růst celkové úrovně spotřebitelských cen měly v roce 2012 ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje.

Vyšší meziroční růst v roce 2012 než v roce 2011 zaznamenaly především ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, které vzrostly o 6,9 % (v roce 2011 o 4,6 %) a v oddíle bydlení, voda, energie, paliva s růstem o 5,0 % (v roce 2011 o 2,8 %).

V oddíle doprava ovlivnily cenový vývoj v roce 2012 zejména pohonné hmoty, jejichž ceny prodělaly v prů-

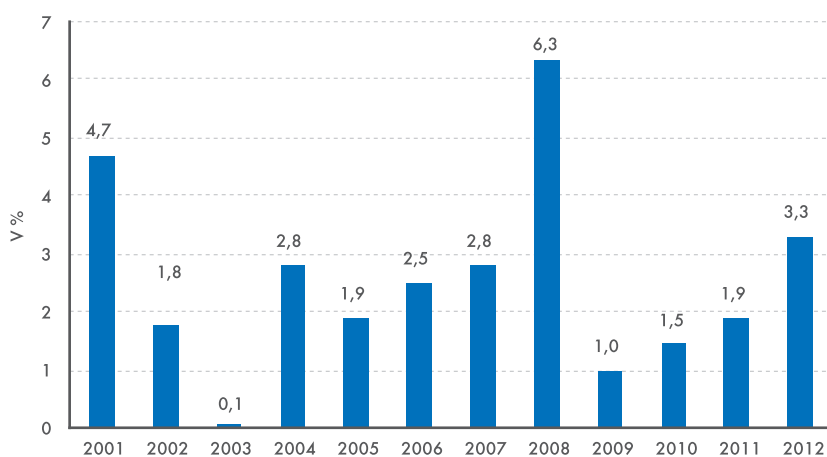
běhu roku bouřlivý vývoj. V září dosáhly průměrné měsíční ceny benzínu Natural 95 (38,23 Kč/l) i motorové nafty (37,20 Kč/l) svého historického maxima. V posledních třech měsících roku 2012 pak měly výrazně klesající tendenci a ceny benzínu Natural 95 i motorové nafty byly v prosinci 2012 proti prosinci 2011 vyšší pouze o 0,5 %, resp. 0,7 %. V průměru vzrostly ceny pohonných hmot v roce 2012 oproti roku 2011 o 6,0 %. Vývoj spotřebitelských cen pohonných hmot korespondoval s vývojem cen průmyslových výrobců a dovozních cen ropných výrobků, jak je vidět z grafu 4.

V roce 2012 vzrostly ceny dopravních služeb o 6,9 %. Na jejich růstu se promítlo zejména zvýšení DPH (od ledna 2012). Naopak klesly ceny automobilů o 3,5 %.

Bydlení, voda a energie

Po lednovém skoku cen u většiny položek v oddíle bydlení, voda, energie, paliva byly jejich cenové pohyby v dalších měsících nevýrazné. Z gra-

Graf 1 | Inflace v letech 2001 až 2012 (předchozí rok = 100)

Zdroj: ČSÚ

fu 2 je patrné pouze zpomalování meziročního růstu cen zemního plynu, které však bylo důsledkem jejich zvyšování v průběhu roku 2011. Rozdílný vývoj cen zemního plynu v roce 2012 a v roce 2011 se projevil zejména ve 4. čtvrtletí, kdy průměrné meziměsíční tempo růstu ve 4. čtvrtletí 2012 bylo nulové, zatímco ve 4. čtvrtletí 2011 bylo 3,1 %. V průměru vzrostly ceny zemního plynu v roce 2012 o 17,0 %, ceny elektřiny byly vyšší o 4,2 %, vodného o 12,0 %, stočného o 10,5 %, tepla a teplé vody o 8,2 %. Čisté nájemné vzrostlo o 5,0 %, z toho regulované o 12,3 % a tržní o 1,8 %.

Potraviny a nealkoholické nápoje

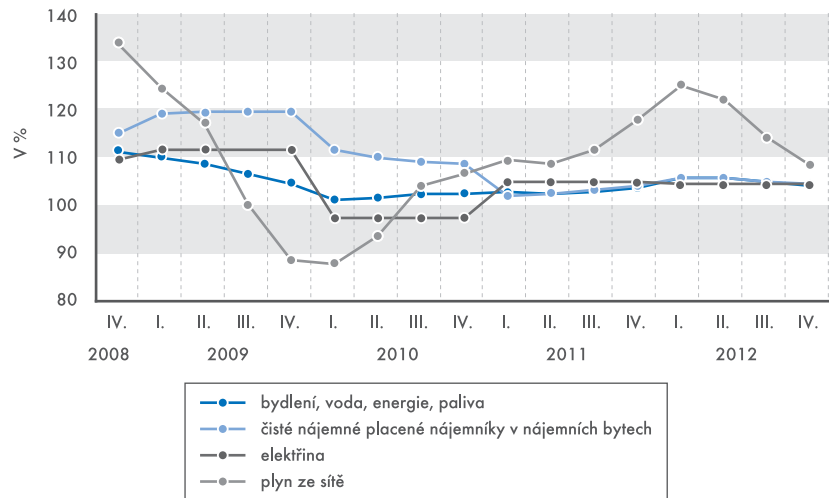
Druhý největší vliv na růst celkové úrovně spotřebitelských cen měly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, jejichž meziroční růst z ledna se s výkyvy držel téměř po celý rok 2012. Ke zpomalení došlo na konci roku, kdy ceny potravin sice meziměsíčně rostly, avšak tento růst byl nižší než na konci roku 2011. Průměrné meziměsíční tempo růstu cen potravin a nealkoholických nápojů ve 4. čtvrtletí 2012 bylo 0,8 %, zatímco ve stejném období 2011 bylo 1,5 %.

V roce 2012 vzrostly ceny masa o 8,1 %, vajec o 53,6 %, jogurtů o 8,4 %, ovoce o 5,9 %, kakaa o 14,8 %, kávy o 16,0 %. Nižší než v roce 2011 byly zejména ceny brambor o 16,9 %.

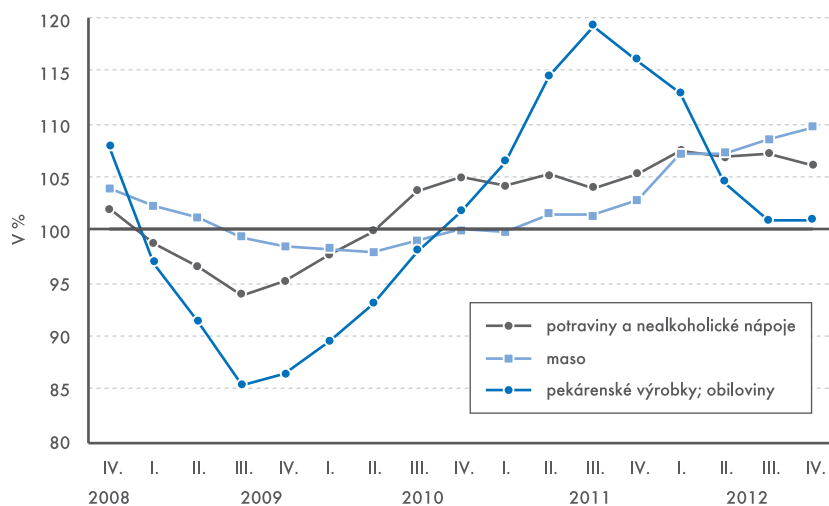
Co inflaci snížilo

Na snižování cenové hladiny působil, podobně jako v posledních letech, vývoj cen v oddílech odívání a obuv, bytové vybavení a zařízení domácnosti, pošty a telekomunikace, rekreace a kultura. Bylo to zapříčiněno mírným setrvalým poklesem cen oděvů, obuvi, přístrojů a spotřebičů pro domácnost (ledničky, mrazničky, pračky a sušičky, myčky nádobí, sporáky, mikrovlnné trouby apod.), mobilních telefonů, zařízení pro příjem, záznam a reprodukci zvuku a obrazu (televizní přijímače, DVD rekordéry, radiomagnetofony, MP3/MP4 přehrávače, fotoaparáty, videokamery, počítače apod.). ■

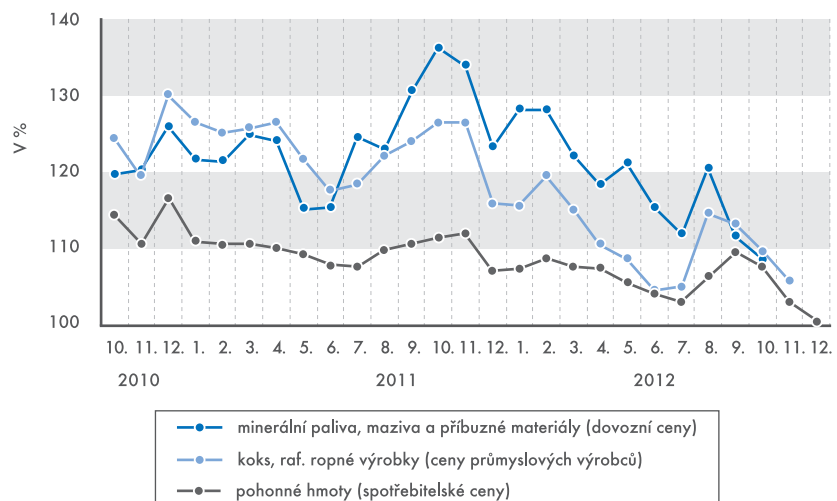
Graf 2 | Indexy spotřebitelských cen (stejně období předchozího roku = 100)

Graf 3 | Indexy spotřebitelských cen (stejně období předchozího roku = 100)

Graf 4 | Indexy cen ropných výrobků (stejně období předchozího roku = 100)

Zdroj: ČSÚ

Kdo pobírá příspěvky na bydlení v České republice

Průměrná výše vyplacených příspěvků na bydlení se od roku 2004 stále zvyšuje. Zatímco až do roku 2008 se podíl domácností pobírajících tyto příspěvky snižoval, v posledních letech mírně narůstá. Ze šetření EU-SILC vyplývá, že domácnosti pobírající příspěvek měly v průměru o 6 tis. Kč za rok vyšší celkové výdaje na bydlení, než domácnosti, které příspěvky nepobíraly.

Veronika Sequensová, odborná pracovnice oddělení sociálních šetření

Výdaje domácností na bydlení se v roce 2011 meziročně mírně zvýšily, v průměru o 2 316 Kč na domácnost za rok, na zhruba 62,4 tis. Kč, což představuje růst o necelá 4 %. Stejně tak vzrostl podíl příjmů, jež na bydlení domácnosti vynakládaly – průměrně na 17,3 %. V roce 2011 spotřebovaly domácnosti na úhradu pravidelných nákladů na bydlení podle druhu bytu zhruba 14 až 28 % svých čistých příjmů. Nejvyšší náklady přitom měly, stejně jako v minulých letech, domácnosti žijící v nájemních bytech, které na bydlení vydaly v průměru dvojnásobný podíl svých pří-

jmů, oproti domácnostem žijícím ve vlastním domě.

Celkem 26,9 % všech domácností v ČR přitom považovalo výdaje na bydlení za velkou zátěž, 63,9 % je sice cítilo jako zátěž, ale snesitelnou. Jen 9,2 % je vůbec jako zátěž nepocítovalo.

Podmínka: trvalé bydliště

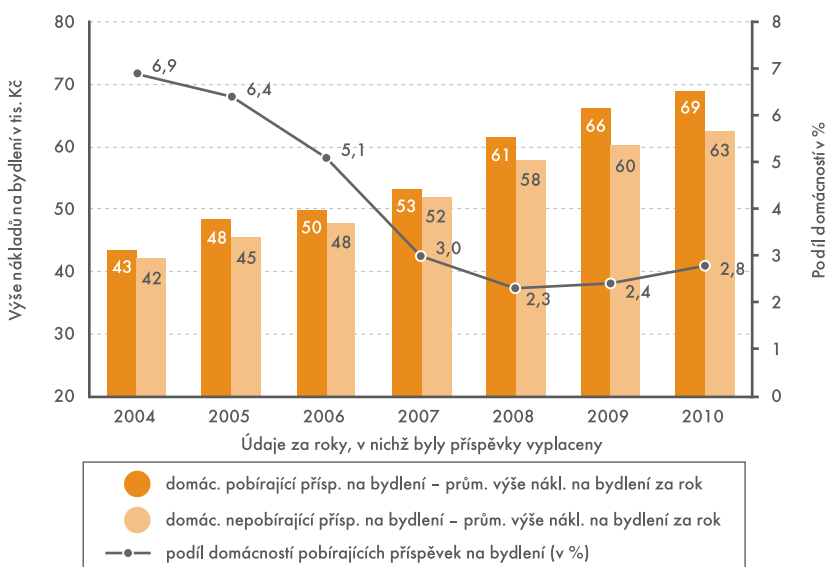
Výdaje na bydlení zatěžovaly rozpočet domácností různou měrou v závislosti na formě užívání bytu a výši příjmu domácnosti. Největší zátěží byly tyto výdaje pro domácnosti žijící v nájemních bytech, kde nejen že

byly nejvyšší, ale zároveň tvořily největší podíl na příjmech domácností. Současně 9,4 % domácností žijících v nájmu hospodařilo s příjmy nižšími než životní minimum. Tyto domácnosti patřily mezi ty, jimž stát přispíval na krytí nákladů formou tzv. příspěvků na bydlení určeného domácnostem, které vynakládají na bydlení vyšší podíl svých příjmů, než byla hranice stanovená zákonem. Příspěvek na bydlení se tak v roce 2011 (stejně jako v předchozím roce 2010, za něž jsou v šetření „Životní podmínky 2011“ zjišťovány příjmy domácností) poskytoval podle platného znění zákona o státní sociální podpoře bez ohledu na to, v jakém druhu bytu žadatel bydlel; musel však mít v tomto bytě přihlášen trvalé bydliště.

Jak se stanovuje výše příspěvku

Poskytování příspěvku bylo závislé na poměru příjmu domácnosti v předchozím kalendářním čtvrtletí a výše jejich nákladů na bydlení. Na poskytnutí příspěvku měl nárok vlastník nebo nájemce bytu, pokud jeho náklady na bydlení přesahovaly součin rozhodného příjmu (tedy příjmu domácnosti v předchozím kalendářním čtvrtletí) a koeficientu 0,30 (v Praze 0,35), a tento součin zároveň nebyl vyšší než částka normativních nákladů na bydlení (určuje je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, jejich výše závisí na velikosti obce, počtu osob

Výše nákladů na bydlení a podíl domácností pobírajících příspěvky na bydlení za roky 2004 až 2010

Zdroj: ČSÚ

v domácnosti a typu bydlení, tj. liší se pro nájemní a nenájemní byty). Výše příspěvku na bydlení se stanoví jako rozdíl mezi náklady na bydlení (normativními náklady na bydlení) a násobkem rozhodného příjmu a koeficientu 0,30 (resp. 0,35).

Jak můžeme vidět z tabulky, průměrná výše vyplacených příspěvků na bydlení se od roku 2004 stále zvyšuje. Zatímco až do roku 2008 se podíl domácností pobírajících tyto příspěvky snižoval, v posledních letech opět mírně narůstá. Z grafu je patrný také vývoj výše nákladů na bydlení jak pro domácnosti, které příspěvky pobíraly, tak pro ty, které je nepobíraly.

Domácnosti pobírající příspěvek měly přitom v průměru o 6 tisíc Kč za rok vyšší celkové výdaje na bydlení než domácnosti, které příspěvky nepobíraly.

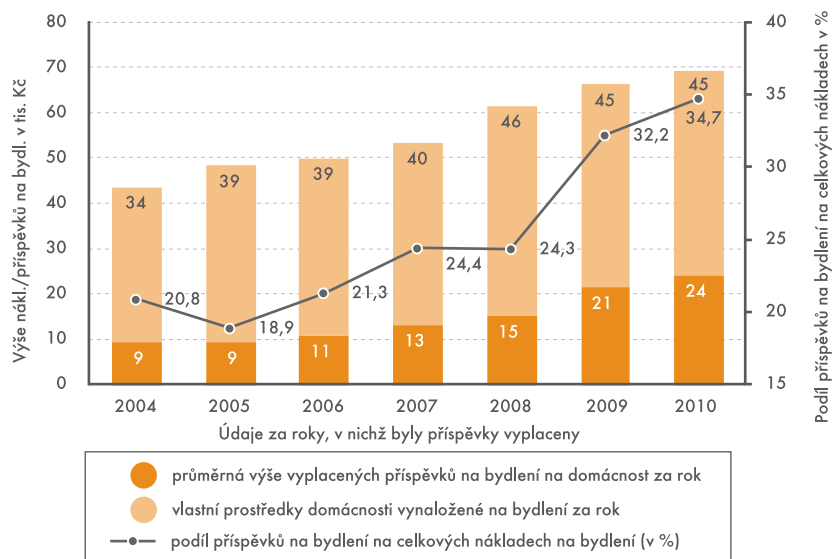
Nejčastější příjemci příspěvku

Domácnosti nezaměstnaných patřily mezi ty, které příspěvky pobíraly nejčastěji (37 % z domácností pobírajících příspěvek). Ony byly také domácnostmi nejčastěji bydlícími v nájemních bytech, v nichž jsou nejvyšší náklady na bydlení.

Celkem 28 % domácností pobírajících příspěvky na bydlení byly domácnosti pracujících (zaměstnanců nebo osob samostatně výdělečně činných), 25 % z nich byly domácnosti důchodců a 9 % byly ostatní domácnosti, tj. domácnosti studentů nebo osob pobírajících rodičovský příspěvek.

Zatímco ve skupině domácností s nezaměstnanou osobou v čele pobíralo příspěvky na bydlení 43 % domácností žijících v nájmu, ve skupině domácností důchodců pobíralo příspěvky pouze 9 % těch, které bydlely v nájemních bytech. Celkem pobíralo příspěvky na bydlení pouze 2,5 % domácností důchodců, přestože v ná-

Výše příspěvku na bydlení a jeho podíl na celkových výdajích za bydlení za roky 2004 až 2010

Zdroj: ČSÚ

jemních bytech žilo 15,6 % z nich a vzhledem k výši nákladů na bydlení a svým příjmům by jich nárok na příspěvek mělo výrazně více. Protože je však o tuto sociální dávku nutno žádat, aby byla přiznána, mnoho důchodců ji nepobírá z toho důvodu, že o její existenci neví, nebo se jim nechce podstupovat celý – z jejich pohledu složitý – proces podávání a přiznávání žádosti.

V roce 2010 přispěl stát na bydlení zhruba 2,8 % domácností, což v přepočtu činí asi 118 tis. domácností, tedy přibližně o 20 tis. více než v roce 2009. Průměrně domácnosti pobírající příspěvek obdržely 23 962 Kč za rok, tj. v průměru o 2 691 Kč více než v předchozím roce.

Příspěvek na bydlení tak domácnostem, které ho pobíraly, ušetřil v průměru téměř 35 % z částky celkových výdajů na bydlení. Tento podíl se přitom od roku 2004 stále zvyšuje, protože u domácností pobírajících příspěvky na bydlení se celkové výdaje na bydlení nezvyšovaly tak rychle, jako příspěvky, které pobíraly.

Ke změně zákona nedošlo

Příspěvky na bydlení byly jednou ze sociálních dávek, které chtěla vláda od 1. ledna 2013 výrazně omezit.

Vláda měla zpřísnit pravidla pro jejich poskytnutí navýšením koeficientu, který se užívá pro určení nároku na příspěvek z 0,30 (resp. 0,35) na 0,50, a zároveň měla být sloučena tato sociální dávka s jednou z dávek v hmotné nouzi – dopltkem na bydlení (pro jeho výplatu se přezkoumává nejen příjem žadatele, ale i jeho majetkové poměry).

S přihlédnutím k rozsáhlým protestům, které navrhované změny vyvolaly, byl nakonec příspěvek na bydlení nadále zachován v původní formě, včetně pravidel pro jeho přiznávání.

Jedinou obměnou je tak navýšení normativních nákladů na bydlení, od nichž se nárok na příspěvek a jeho výše odvozuje. To bude pravděpodobně znamenat nárůst průměrné výše vyplacených příspěvků v řádu několika set korun ročně.

Údaje za roky, v nichž byly příspěvky domácnostem vyplaceny

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Podíl domácností pobírajících příspěvek (v %)	6,9	6,4	5,1	3,0	2,3	2,4	2,8
Průměrná výše příspěvku na bydlení na domácnost za rok (v Kč)	9 066	9 082	10 607	12 977	14 941	21 270	23 962

Zdroj: ČSÚ

Věřících hlásících se k církvím výrazně ubylo

Z definitivních výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 vyplynulo, že skoro pět milionů osob neodpovědělo na dobrovolnou otázku po náboženské víře. Při předcházejícím sčítání v roce 2001 neodpovědělo 900 tis. osob.

Ladislav Pištora, odborný pracovník oddělení metodiky, analýz a diseminace sčítání

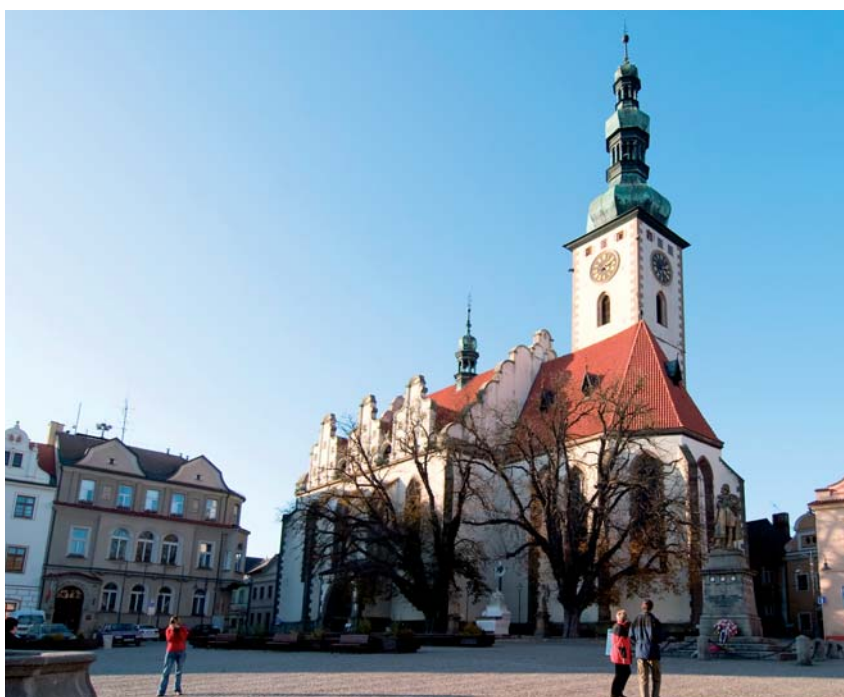
Znamená to tedy, že nelze výsledky, které odpovídají na otázku, jak jsme na tom v České republice s náboženskou vírou, vyhodnotit? Ne. I když to pro statistiky snadné není, odpovědi existují.

Výrazný úbytek

Zajímavé je zjištění, že za uplynulých deset let výrazně poklesl počet osob, které se hlásí ke konkrétním církvím. U tří největších církví v zemi se dokonce úbytek pohybuje kolem tří pětin. A tak k římskokatolické církvi, které ubylo přes jeden a půl milionu osob, se hlásí jen o něco více než milion věřících.

Statisticy zjistili, že se zvýšil počet osob, které se přihlásily k malým církvím nebo k víře jako takové. K této nově zavedené kategorii „věřící nehlásící se k církvi“ se pozitivně vyjádřilo téměř tři čtvrtě milionu respondentů. Pokud budeme vycházet pouze z osob, které zodpověděly otázku po víře, relativní podíl věřících se přes pokles jejich absolutního počtu oproti minulému sčítání mírně zvýšil.

Ve vztahu mezi vírou a bezvěrecstvím se znovu potvrdilo, že nadále trvá tendence konstatovaná už v roce 1991. Směrem od západu na východ republiky vzrůstá religiozita obyvatel, přičemž nejvyšší je trvale při východní hranici republiky se Slovenskem. Např. ve Zlínském kraji počet věřících překračuje jednu třetinu (37,0 %) obyvatel a v okrese Uherské Hradiště se jejich podíl blíží téměř polovině všech obyvatel (45,6 %).

Statisticy zjistili, že se zvýšil počet osob, které se přihlásily k malým církvím nebo k víře jako takové.

Naopak mezi „bezvěrecké“ regiony, tj. bez náboženské víry, se tak jako v minulosti řadí trojice krajů v pořadí Ústecký, Karlovarský a Liberecký. V samotném Ústeckém kraji představovali věřící pouze jednu desetinu obyvatel. V okrese Most se jednalo jen o jednu dvanáctinu a obdobně tomu

bylo např. i v okrese Česká Lípa nebo Chomutov.

V roce 2011 představovaly osoby, které na otázku neodpověděly, bez pěti procent celou polovinu všech sečtených. Až za nimi, co do počtu, pak následovaly osoby bez vyznání zahrnující zhruba třetinu všech sčítaných

Skladba obyvatelstva ČR podle víry v roce 2001 a 2011

Rok	2011	2001
Věřící	1 463 584	3 288 088
Věřící nehlásící se k církvi	705 368	xxx
Bez víry	3 604 095	6 039 991
Neuvedeno	4 662 455	901 981
Obyvatelstvo celkem	10 436 560	10 230 060

Zdroj: ČSÚ

(34,5 %). Samotní věřící, odpovídající zhruba jedné pětině, se dělili na věřící hlásící se k církvi nebo náboženské společnosti s podílem jedné sedminy (14,0 %) a věřící nepřihlašující se k žádné církvi představující asi patnáctinu všech obyvatel (6,8 %). Především ve prospěch kategorie „nezjištěno“ se oproti roku 2001 výrazně snížily počty osob bez náboženské víry, které tvoří jednu třetinu všech obyvatel (34,5 %). Nebyli však jen „bezvěrci“, ještě výrazněji tomu bylo u samotných věřících, kde tento úbytek překročil oproti minulému sčítání polovinu (55,5 %). V případě započtení i kategorie věřících bez vazby na konkrétní církev byl ale samozřejmě tento pokles nižší, asi třetinový (34,0 %).

Dalším znakem byl razantní pokles osob hlásících se ke třem nejznámějším církvím u nás. Úbytek přitom představoval u církve římskokatolické a také československé husitské dokonce tři pětiny stavu v roce 2001. Katolíků například ubylo více než jeden a půl milionu. Svým počtem něco málo přes jeden milion (1 082 tisíc) dnes tvoří zhruba jednu desetinu všech obyvatel. Marginálními, jejich

podíl z obyvatel se pohybuje kolem pouhého půl procenta, se staly podle těchto výsledků další u nás tradiční církev. K Církvi československé husitské se přihlásilo na čtyřicet tisíc příznivců a evangelíků z česko-bratrské církve bylo padesát jedna tisíc, tedy jen o něco více.

Zjištěné skutečnosti

Ke zjištěným datům je možné formulovat různé hypotézy vysvětlující danou skutečnost. Ať již vyjádření založená na sekularizačních teoriích či již dlouho se objevující úvahy o privatizaci náboženství a morálky nebo o vlivu konzumní kultury, globalizace. K těmto úvahám, náležitým především sociologům, nebudou statistickým výsledky, které vycházejí z pouze jedné položené otázky, navíc při vysokém procentu jejího nezodpovězení, přece jenom dostačovat. Mohou jen shrnout zjištěné skutečnosti a případně je doplnit o další možné, především sociodemografické znaky: např. věk, vzdělání a rodinné poměry, které byly při sčítání v případě osob šetřeny.

NEODPOVĚZENO

3,760 mil.

O tolik se zvýšil počet osob, které neodpověděly, oproti minulému sčítání.

VĚŘÍCÍ

1,825 mil.

O tolik se snížil počet věřících hlásících se ke konkrétní církvi.

0,705 mil.

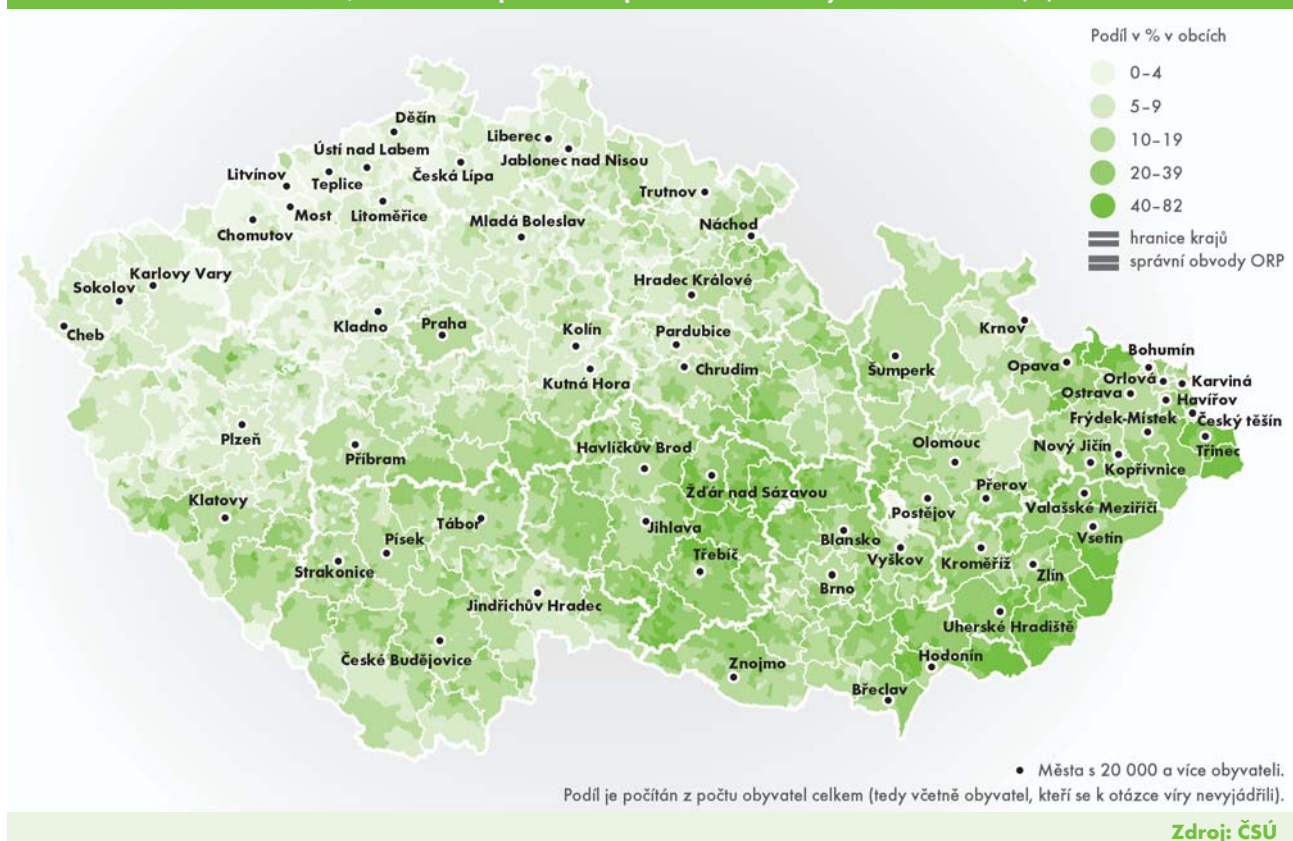
Tolik osob se přihlásilo k náboženské víře bez uvedení konkrétní církve.

BEZ VÍRY

2,436 mil.

O tolik se vzhledem k neuvedení odpovědi snížil počet osob bez víry.

Podíl věřících hlásících se k církvi, náboženské společnosti – podle definitivních výsledků SLDB 2011 (%)

ÚNOR 2013

RYCHLÉ INFORMACE	
pá 1	Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků VŠPS (4. čtvrtletí 2012) Šetření průměrných cen vybraných výrobků – pohonné hmoty a topné oleje (5. týden)
so 2	
ne 3	
po 4	
út 5	Maloobchod (prosinec 2012)
st 6	
čt 7	Průmysl (prosinec 2012) Stavebnictví (prosinec 2012) Zahraníční obchod (prosinec 2012)
pá 8	
so 9	
ne 10	
po 11	Cestovní ruch (4. čtvrtletí 2012) Služby (4. čtvrtletí 2012)
út 12	
st 13	
čt 14	Šetření průměrných cen vybraných výrobků – pohonné hmoty a topné oleje (6. týden)
pá 15	
so 16	
ne 17	Indexy spotřebitelských cen – inflace (leden 2013)
po 18	
út 19	Předběžný odhad HDP (4. čtvrtletí 2012)
st 20	
čt 21	Indexy cen vývozu a dovozu (prosinec 2012) Šetření průměrných cen vybraných výrobků – potravinářské výrobky (únor 2013) Šetření průměrných cen vybraných výrobků – pohonné hmoty a topné oleje (7. týden)
pá 22	
so 23	
ne 24	
po 25	
út 26	
st 27	Indexy cen výrobců (leden 2013) Šetření průměrných cen vybraných výrobků – pohonné hmoty a topné oleje (8. týden)
čt 28	
	Konjunkturální průzkum (únor 2013)

VYBRANÉ VÝSTUPY ČSÚ

Výsledky chovu drůbeže (2012)

Roční výsledky v základních ukazatelích: početní stavy drůbeže – z toho slepic, výroba vajec, prodej jatečné drůbeže.

[e-verze](#)

Zahraníční obchod České republiky podle CZ-CPA (4. čtvrtletí 2012)

Údaje o zahraničním obchodu České republiky v členění podle CZ-CPA celkem a v teritoriální struktuře.

[e-verze](#)

Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin (2012)

Přehled celkové sklizně a sklizně z jednoho hektaru u jednotlivých plodin, počtu ovocných stromů a sklizně ovoce v členění za zemědělství celkem a podle jednotlivých krajů. V publikaci je uveden i přehled o spotřebě hnojiv.

[e-verze](#)

Česká republika v mezinárodním srovnání (2012)

Mezinárodní srovnání České republiky s ostatními zeměmi, zejména pak se státy Evropské unie, nabízí široké spektrum údajů z mnoha oblastí statistiky. Zahrnuje například informace o obyvatelstvu, trhu práce, životní úrovni, národních účtech, financích, cenách, průmyslu, zahraničním obchodě, službách a životním prostředí. Za některé ukazatele bude zveřejněna časová řada.

[e-verze/tisk-verze](#)

Indexy cen vývozu a dovozu v ČR (2012)

Podrobná informace o vývoji indexů cen vývozu a dovozu podle klasifikace SITC a HS a indexů cen mezinárodní dopravy.

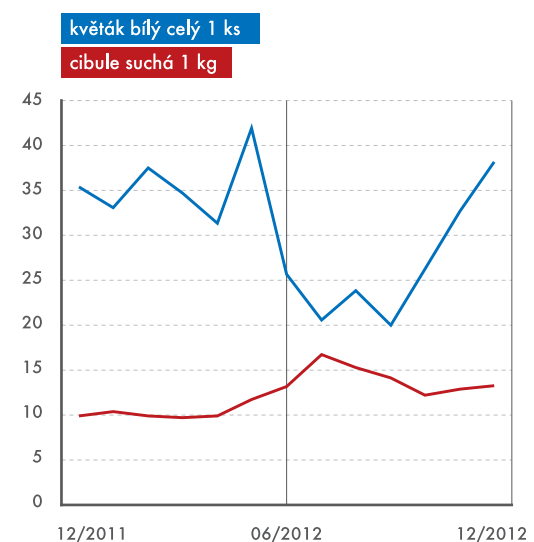
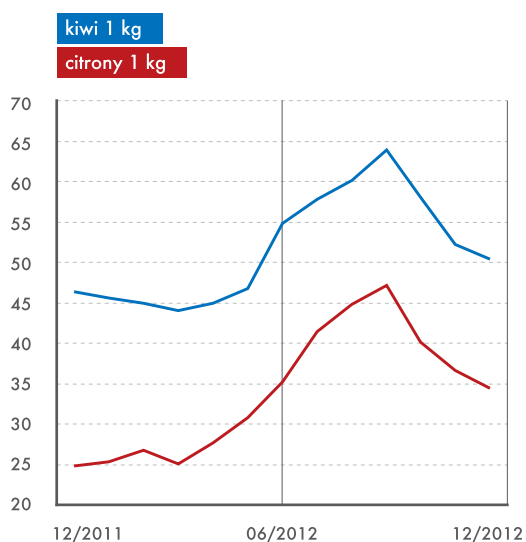
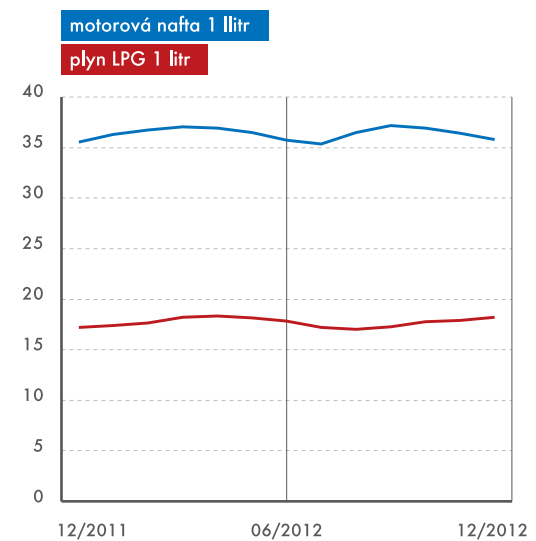
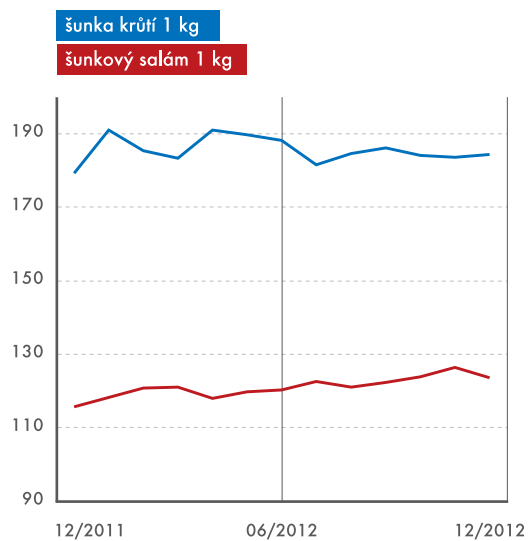
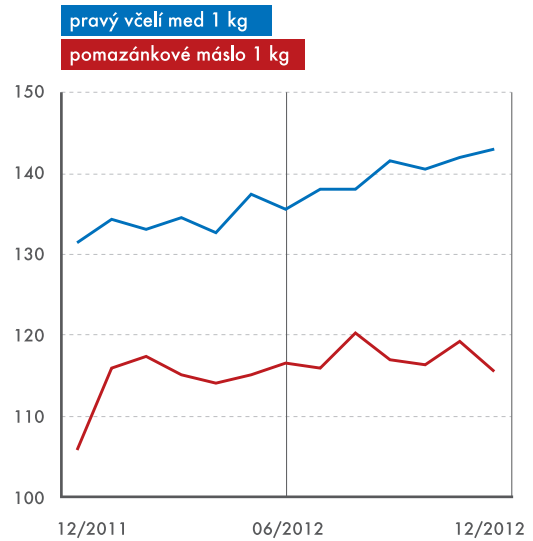
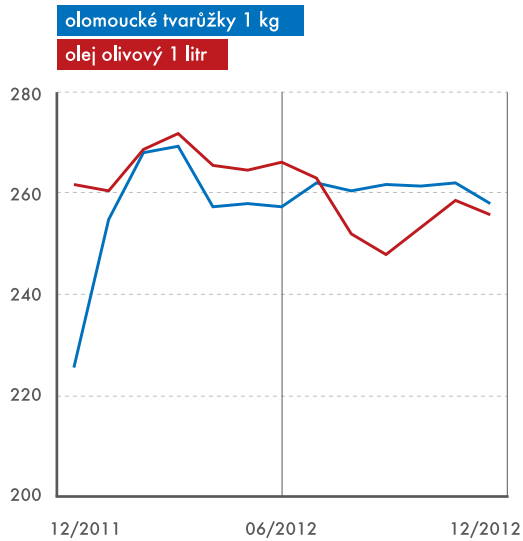
[e-verze](#)

Uvedené publikace je možné objednat (e-mail: objednavky@czso.cz, tel.: 274 052 400, 274 052 732) nebo zakoupit v prodejně publikací v ústředí ČSÚ (Na padesátém 81, Praha 10). Všechny tituly najdete na www.czso.cz.

Průměrné spotřebitelské ceny vybraného zboží

(v Kč, prosinec 2011 až prosinec 2012)

2 Jak zjistím OKEČ, resp. CZ-NACE naší firmy? Kde zjistím právní formu naší firmy či CZ-NUTS, základní územní jednotku nebo územně technickou jednotku?

Všechny veřejně přístupné informace o ekonomických subjektech jsou uvedeny v registru ekonomických subjektů (RES). Ve Vyhledávání v RES (přístup přes tlačítko Najdi firmu) se vám po vložení IČO firmy ukáže jeden řádek s IČO, názvem subjektu a sídlem. Po kliknutí na IČO se zobrazí všechny údaje o subjektu, kde pod názvem Činnosti – podle OKEČ, resp. podle CZ-NACE jsou požadované údaje. Kromě zmíněných klasifikací v registru jsou i kódy územních číselníků sídla subjektu (kód okresu, ZÚJ - Základní územní jednotky, ÚTJ - Územně technické jednotky), kód právní formy a velikostní kategorie podle počtu zaměstnanců.

2 Zajímalo by mě, jaký je rozdíl mezi číslem popisným, evidenčním, orientačním a náhradním. Můžete mi to, prosím, vysvětlit?

Číslo orientační je číselným prostorovým identifikátorem územní identifikace, realizujícím identifikaci územního prvku bu-

dova vztahem k územnímu prvku ulice a veřejných prostranství. Je přidělováno rozhodnutím obecního úřadu a může být proto změněno. Je jedinečné v rámci ulice a ostatních veřejných prostranství. Orientační čísla nemusejí být uplatňována ve všech obcích s uličním systémem. Součástí orientačního čísla může být písmeno, např. 2a, 2b, 4a, které zajišťuje stabilitu číslování budov, resp. částí budov v rámci ulice.

Číslo popisné je číselný prostorový identifikátor územního prvku statistická budova, pokud jde o objekt určený k trvalému bydlení nebo o objekt jiného trvalého rázu. Číslo popisné je určeno rozhodnutím obecního úřadu a může se měnit (tzv. přečíslování). Je jedinečné v rámci části obce.

Správcem datového prvku čísla popisného je Ministerstvo vnitra České republiky. Číslo popisné nabývá hodnot 00001 až 99999.

Číslo evidenční je číselný prostorový identifikátor územního prvku statistická budova, pokud jde o objekt určený k pro-

zatímnímu nebo dočasnému bydlení nebo o objekt jiného prozatímního rázu.

Číslo evidenční je určeno rozhodnutím obecního úřadu a může se měnit. Je jedinečné v rámci části obce. Správcem datového prvku čísla evidenčního je Ministerstvo vnitra České republiky. Číslo evidenční nabývá hodnot 00001 až 99999.

Číslo náhradní není samostatně zahrnuto do Standardu ISVS (informační systém veřejné správy). Je používáno k označení budov, které nejsou dosud označeny čísly popisnými nebo evidenčními, a dále k označování provizorních i jiných staveb, pokud jsou místem výkonu určité činnosti. Správcem datového prvku čísla náhradního je Ministerstvo vnitra České republiky. Číslo náhradní nabývá hodnot 00001 až 99999.

2 Stále se hovoří o velké inflaci, proto by mě zajímalo, jak se zjišťuje a kolik byla v loňském roce.

Inflace je obecně definována jako růst cenové hladiny, tj. charakterizuje míru znehodnocování měny v přesně vymezeném časovém období.

Míra inflace je nejčastěji měřena pomocí přírůstku indexu spotřebitelských cen. Vyčerpávající informace o tom, jak se míra inflace zjišťuje a vyjadřuje, i její hodnoty od roku 1997, najdete na našich internetových stránkách www.czso.cz na speciální stránce Míra inflace. Průměrná meziroční míra inflace v roce 2012 činila 3,3 %.

INFORMAČNÍ SLUŽBY

Pokud hledáte další informace, obraťte se, prosím, na naše informační služby:
infoservis@czso.cz
 tel.: 274 052 304, 274 052 648

Statistika & My

Měsíčník Českého statistického úřadu 02 / 2013
 Ročník 3, Vychází 10x ročně
 Adresa redakce: Český statistický úřad,
 Na padesátém 81, 100 82 Praha 10,
 telefon: 274 054 248, e-mail: redakce@czso.cz
 Redakce: Michal Novotný (šéfredaktor), Alena Géblová (vedoucí redaktorka), Jan Cieslar, Jan Ernest, Dalibor Holý, Eva Kačerová, Jiří Němeček, Marek Rojíček, Jitka Slavíková
 Redakční rada: Ing. Josef Vlášek (předseda), Bc. Michal Novotný (místopředseda), Mgr. Jan Cieslar, Ing. Drahomíra Dubská, CSc.,

Mgr. et Mgr. Alena Géblová, Mgr. Helena Koláčková, RNDr. Tomáš Mládek, Helena Pexová, prof. Ing. Iva Ritschelová, CSc., Ing. Marek Rojíček, Ph.D., Egor Sidorov, Ph.D., Jana Slavníková, Ing. Jan Srb, Ing. Hana Šlégrová, Ing. Veronika Tichá, Ing. Pavla Trendová
 Grafická úprava: Tomáš Kubašta
 Fotografie: archiv ČSÚ, shutterstock.com
 Tisk: Jiří Bartoš – Slon, spol. s r. o.
 Vydavatel: Český statistický úřad
www.czso.cz
 ISSN 1804-7149, ev. č. MK ČR E 19925

STATISTICKÁ ROČENKA ČESKÉ REPUBLIKY 2012

Život naší společnosti v číslech

Publikace o rozsahu 823 stran vás uvede do ekonomického, sociálního a kulturního kontextu. Podá informace o ochraně životního prostředí a uspokojování potřeb občanů České republiky v roce 2011. Cenný zdroj informací by neměl chybět v žádné veřejné knihovně a pracovně politika, vědeckého pracovníka nebo vysokoškolského pedagoga. Statistická ročenka je branou do globálního světa informací.

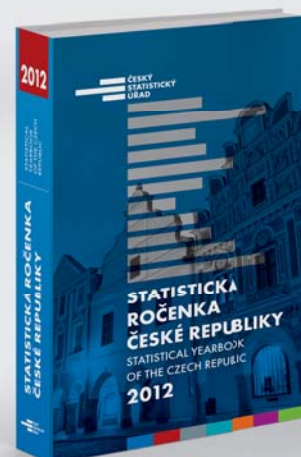
Vaše objednávky vyřídí

Český statistický úřad,
Odbor informačních služeb
Na padesátém 81, 100 82 Praha 10
Tel.: 274 052 733, Fax: 274 054 070
E-mail: objednavky@czso.cz

Cena tištěné verze ročenky: 499 Kč
(včetně DPH)

Cena ročenky na CD nosiči: 99 Kč
(včetně DPH)

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011 DEFINITIVNÍ VÝSLEDKY

Český statistický úřad
Na padesátém 81
100 82, Praha 10
www.czso.cz

ev. č. MK ČR E 19925